2. Sociální vývoj

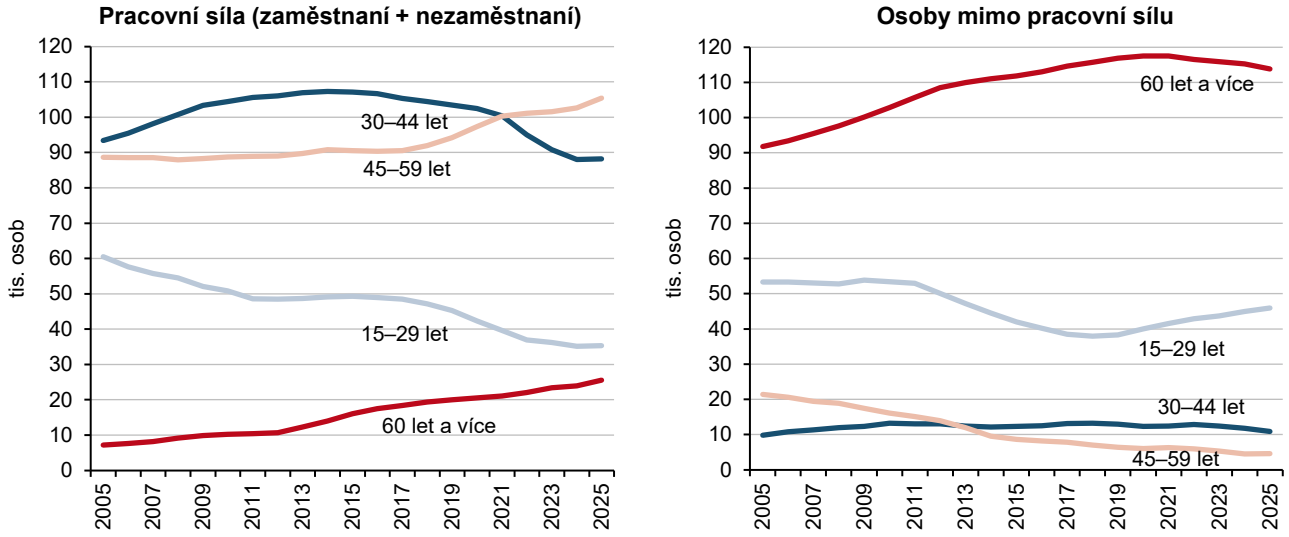
Podíl sekundárního sektoru (průmyslu a stavebnictví) na celkové zaměstnanosti v Pardubickém kraji nadále patří k nejvyšším mezi kraji, výrazně je zde zastoupena i zaměstnanost v zemědělství. Ve srovnání s republikovým průměrem je v kraji patrný větší podíl zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity, zatímco vysokoškolsky vzdělaní tvoří menší část zaměstnaných. Nižší je rovněž zastoupení podnikatelů. V posledních letech výrazně roste počet zaměstnaných cizinců. Pardubický kraj si dlouhodobě udržuje nízkou míru nezaměstnanosti. Průměrné mzdy i starobní důchody zde však nadále patří k nejnižším v mezikrajském srovnání. K nejvyšším naopak náleží podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. Kraj se dlouhodobě vyznačuje nízkou mírou kriminality.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Ve struktuře pracovní síly vzrostl podíl nezaměstnaných osob.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)[2] tvořilo v roce 2025 pracovní sílu[3] v kraji v průměru 259,2 tis. osob, v tom 251,6 tis. (97,1 %) zaměstnaných a 7,6 tis. nezaměstnaných (2,9% podíl nezaměstnaných na pracovní síle představuje nejvyšší obecnou míru nezaměstnanosti za posledních devět let). Počet osob mimo pracovní sílu ve věku 15 a více let dosahoval v kraji maximálních hodnot v letech 2009 až 2011 (více než 185 tis.), v roce 2025 činil 172,8 tis. osob (šlo o obdobně vysoký počet jako na počátku tohoto století).

Graf 2.1 Obyvatelstvo 15leté a starší podle ekonomické aktivity a věku v Pardubickém kraji (tříleté průměry)[1)]

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Pracovní síla stárne.

Pracovní síla nadále stárne. Od roku 2020 se podíl osob ve věku 15 až 29 let na úhrnu zaměstnaných a nezaměstnaných v kraji pohybuje pod hranicí 15 % (13,6 % v roce 2025), zastoupení osob 60letých a starších na pracovní síle naopak trvale roste, přičemž v roce 2025 v kraji dosáhlo 10,9 %. Mezi osobami mimo pracovní sílu v posledních letech zřetelně narůstá podíl osob patřících do věkové kategorie 15 až 29 let.

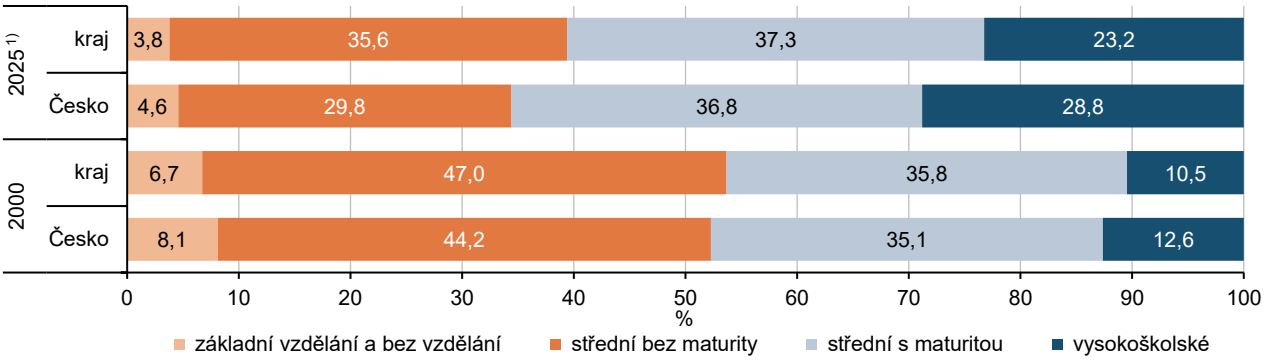
[2] Od roku 2023 přechází VŠPS na nové váhové schéma (odečteny osoby mimo soukromé domácnosti, např. v nápravných zařízeních, ústavech sociální péče, domovech pro seniory a zároveň započteni váleční uprchlíci z Ukrajiny). Data roku 2022 jsou k dispozici v původní i nové metodice (v této publikaci prezentováno dle nové metodiky).

[3] Pracovní sílu tvoří zaměstnané a nezaměstnané osoby. Zaměstnaní se podle postavení v zaměstnání člení na zaměstnance vč. členů produkčních družstev, zaměstnavatele, pracující na vlastní účet a pomáhající rodinné příslušníky.

Podíl středoškoláků bez maturity mezi zaměstnanými v kraji patří k nejvyšším v mezikrajském srovnání.

Ve struktuře zaměstnaných podle nejvyššího dosaženého vzdělání v kraji v roce 2025 zjišťujeme 3,8% zastoupení osob se základním vzděláním a bez vzdělání, což představuje mírně nižší podíl ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Nadále se kraj vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity (35,6 % při 29,8% celorepublikovém podílu). Středoškoláci s maturitou zaujímali v roce 2025 v kraji mezi zaměstnanými 37,3 %, což je hodnota nepatrně nad průměrem ČR; dlouhodobě podprůměrný je v kraji podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob vč. absolventů VOŠ (23,2 % v roce 2025 při 28,8% celorepublikovém podílu). Jestliže v roce 2025 mělo v kraji vysokoškolské vzdělání 27,6 % zaměstnaných žen, mezi muži činil podíl vysokoškoláků 19,4 %.

Graf 2.2 Zaměstnaní podle vzdělání v Pardubickém kraji a Česku

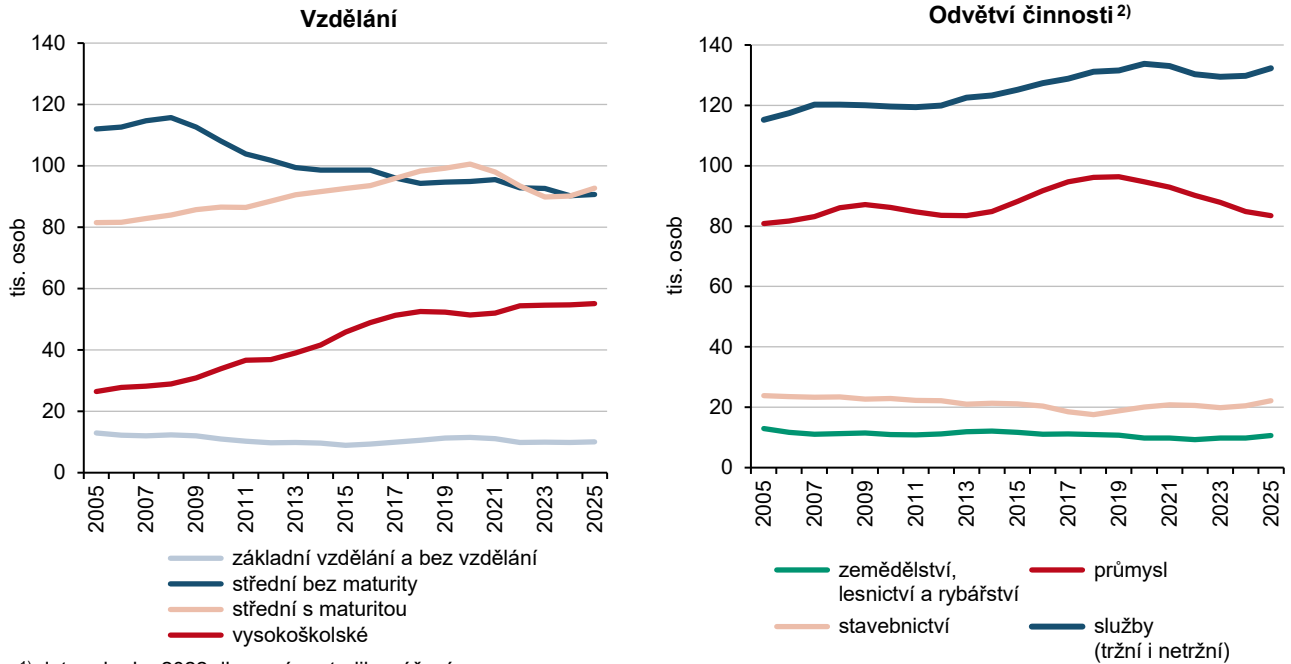

1) data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Nejrychleji rostl počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob.

Počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob v Pardubickém kraji v roce 2025 (58,5 tis. osob) byl ve srovnání s rokem 2000, kdy kraj vznikl, více než dvojnásobný. Přibližně patnáctiprocentní nárůst se pak ve stejném období týkal počtu zaměstnaných středoškoláků s maturitou. Trend poklesu naopak provázel zaměstnané se středním vzděláním bez maturity i se základním vzděláním a bez vzdělání.

Graf 2.3 Zaměstnaní podle vzdělání a odvětvových sektorů v Pardubickém kraji (tříleté průměry)[1)]

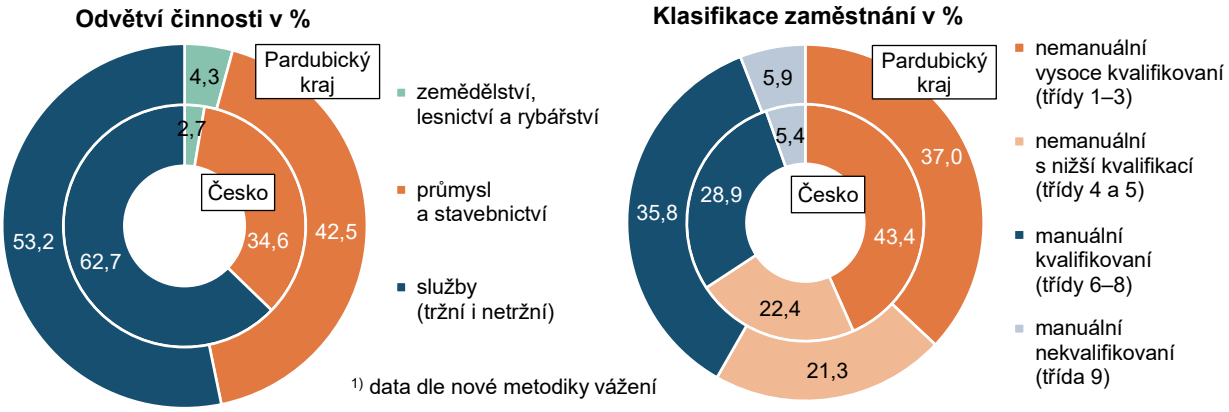
1) data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

2) za zaměstnané s obvyklým bydlištěm v kraji

Kraj se vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru.

Podíl sekundárního sektoru (průmysl a stavebnictví) na celkové zaměstnanosti (42,5 %) byl v roce 2025 mezi kraji druhý nejvyšší. Třetí nejvyšší pozici pak kraj obsadil 4,3% podílem zaměstnaných v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství). I přes postupný růst počtu zaměstnaných v terciárním sektoru (tržních i netržních službách) je mezi obvykle bydlícími v kraji nadále patrný podprůměrný podíl zaměstnaných v tomto odvětví. V roce 2025 činil 53,2 % a byl přitom v mezikrajském srovnání druhý nejnižší. Zatímco mezi ženami výrazně převládá právě uplatnění v terciární sféře (ze 70 % v kraji v roce 2025), více než polovina mužů (56 % v kraji v roce 2025) nachází uplatnění v sekundárním sektoru.

Graf 2.4 Zaměstnaní podle odvětvových sektorů a klasifikace zaměstnání v roce 2025[1)]

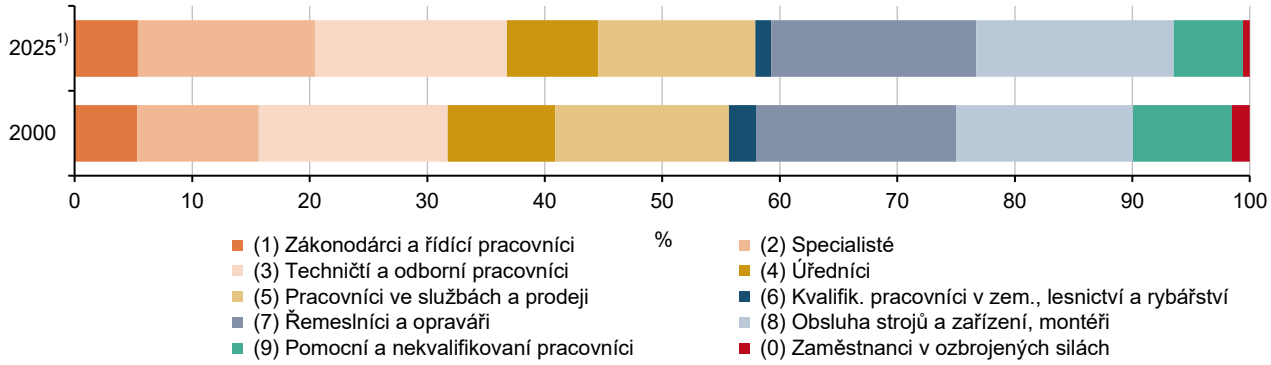
[1)] data dle nové metodiky vážení

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

V kraji je dlouhodobě nadprůměrný podíl manuálních kvalifikovaných pracovníků.

Pardubický kraj se dlouhodobě vyznačuje nadprůměrným podílem manuálních kvalifikovaných pracovníků (téměř 36% podíl na všech zaměstnaných v roce 2025 byl mezi kraji 2. nejvyšší po Kraji Vysočina). Ve struktuře zaměstnaných se od doby vzniku kraje v roce 2000 největší měrou zvýšilo zastoupení specialistů (téměř o 5 procentních bodů), úbytek se naopak týkal především pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (o 2,5 p. b.), či pracovníků ve službách a prodeji a úředníků (shodně o 1,4 p. b.).

Graf 2.5 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Pardubickém kraji

[1)] data dle nové metodiky vážení

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

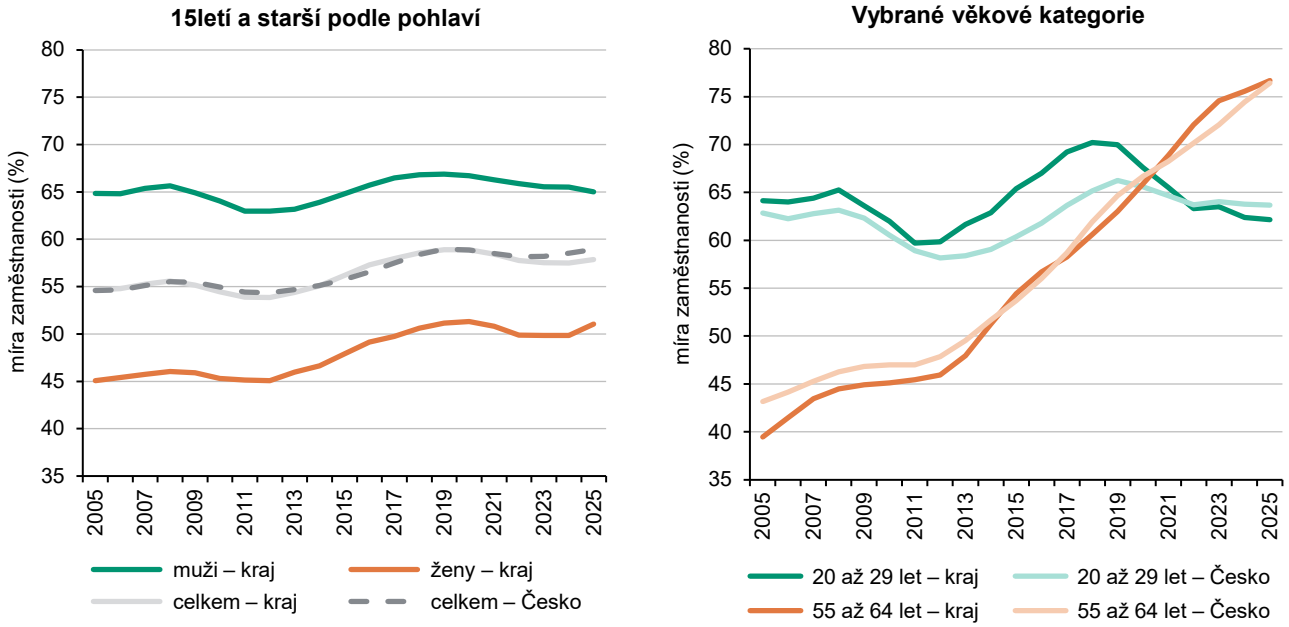
Míra zaměstnanosti v kraji nedosahuje průměru Česka.

Míra zaměstnanosti[4] osob 15letých a starších dosahovala v kraji nejnižších hodnot kolem roku 2010 (přibližně 53 %), následovalo období postupného růstu na 59,2 %

[4] podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob patnáctiletých a starších, resp. podíl počtu zaměstnaných daného věku a pohlaví na počtu všech osob daného věku a pohlaví

v roce 2019 (tj. maximum za čtvrtstoletí). V roce 2025 činila míra zaměstnanosti v kraji 58,3 % (59,3 % v celém Česku), v mezikrajském srovnání šlo (spolu s Královéhradeckým krajem) o šestou nejnižší hodnotu.

Graf 2.6 Míra zaměstnanosti podle pohlaví a věku v Pardubickém kraji a Česku (tříleté průměry)[1)]

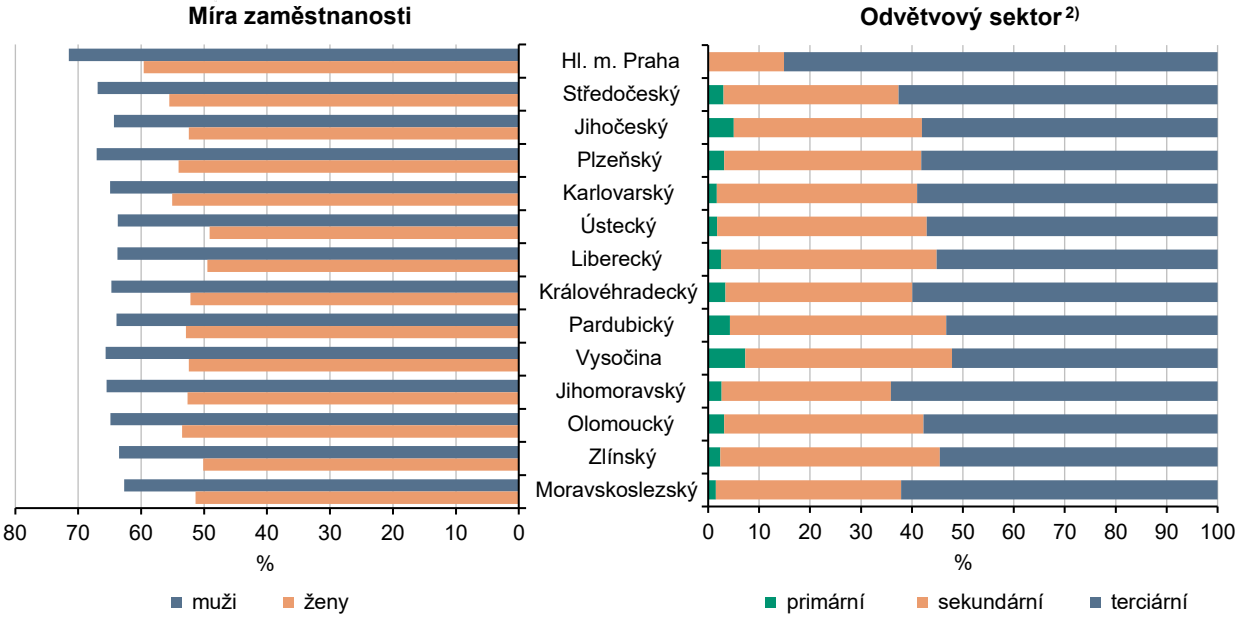

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Míra zaměstnanosti mužů a žen se postupně přibližuje; roste míra zaměstnanosti osob v předdůchodovém věku, klesá v případě 20–29letých.

Míra zaměstnanosti žen (52,9 % v kraji v roce 2025) dlouhodobě zaostává za muži (63,9 % v roce 2025), rozdíl se však postupně snižuje (od roku 2000 se v kraji snížil z 19 na 11 procentních bodů). Nadále roste míra zaměstnanosti osob ve věku 55 až 64 let (na 78 % v kraji v roce 2025 při 61% míře zaměstnanosti osob ve věkové skupině 20 až 29 let, u nichž je naopak patrný klesající trend).

Graf 2.7 Míra zaměstnanosti podle pohlaví a zaměstnaní podle odvětvových sektorů v krajích v roce 2025[1)]

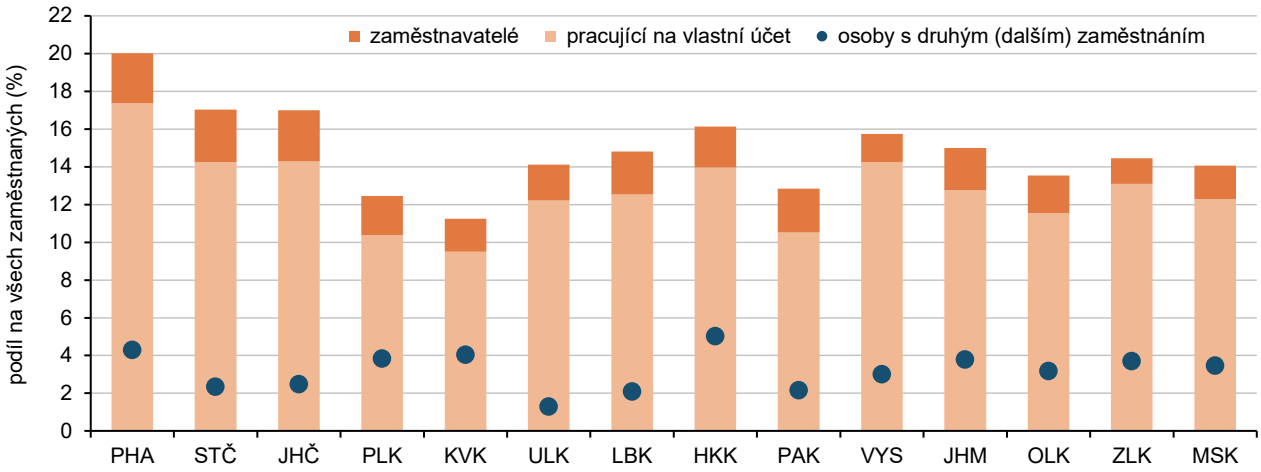
[1)] data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[2)] za zaměstnané s obvyklým bydlištěm v kraji

Intenzita podnikatelské aktivity v kraji patří v mezikrajském srovnání k nejnižším.

V postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2025 v kraji 12,8 % zaměstnaných osob při republikovém podílu 15,5 %. V podílu podnikatelů se kraj umístil na třetím nejnižším místě v mezikrajském srovnání. Nejnižší zastoupení podnikatelů mezi zaměstnanými bylo přitom zaznamenáno v Karlovarském kraji, nejvyšší pak v Praze.

Graf 2.8 Podnikatelé a osoby s druhým (dalším) zaměstnáním v krajích v roce 2025[1)]

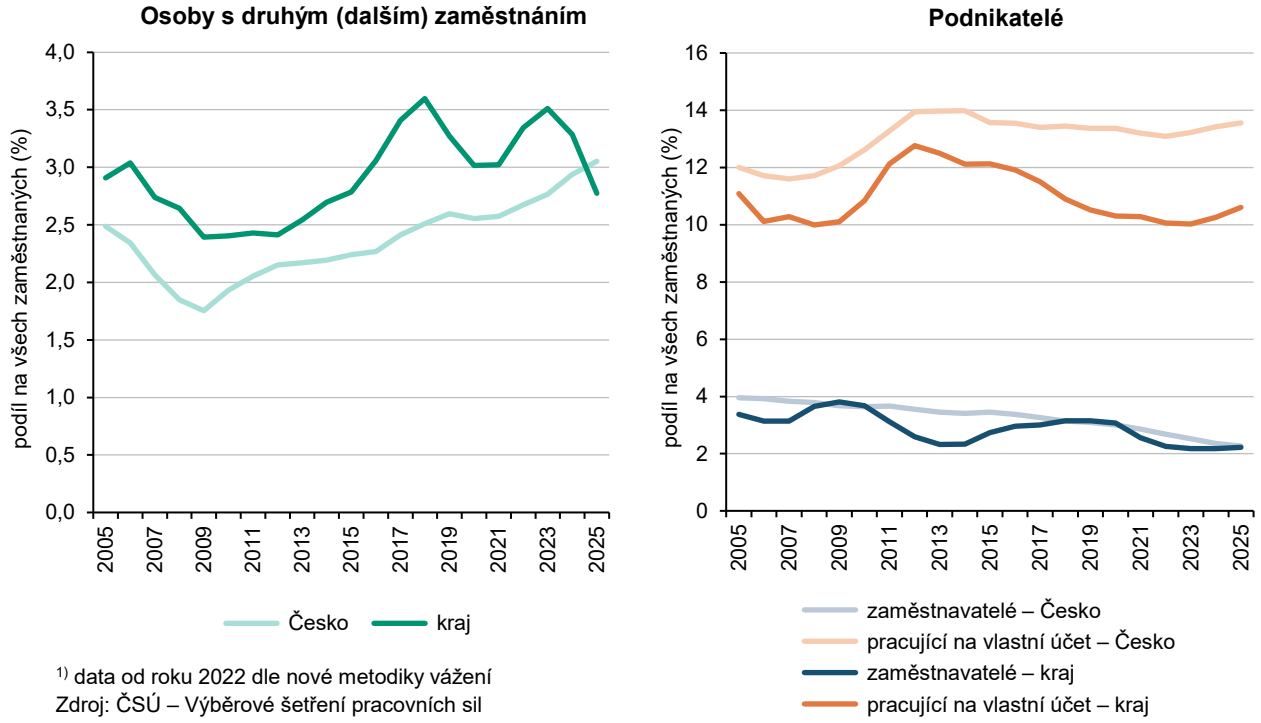

[1)] data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl osob s více zaměstnáními v kraji se snížil.

V roce 2025 mělo v kraji podle výsledků VŠPS 5,4 tis. osob více zaměstnání, přičemž na všech zaměstnaných se podílely 2,2 % při republikovém podílu 3,2 %. V mezikrajském srovnání se jednalo o třetí nejnižší podíl. Před 25 lety se zastoupení osob s více zaměstnáními v kraji pohybovalo kolem 4 %.

Graf 2.9 Osoby s druhým (dalším) zaměstnáním a podnikatelé v Pardubickém kraji a Česku (tříleté průměry)[1)]

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Zaměstnanost cizinců

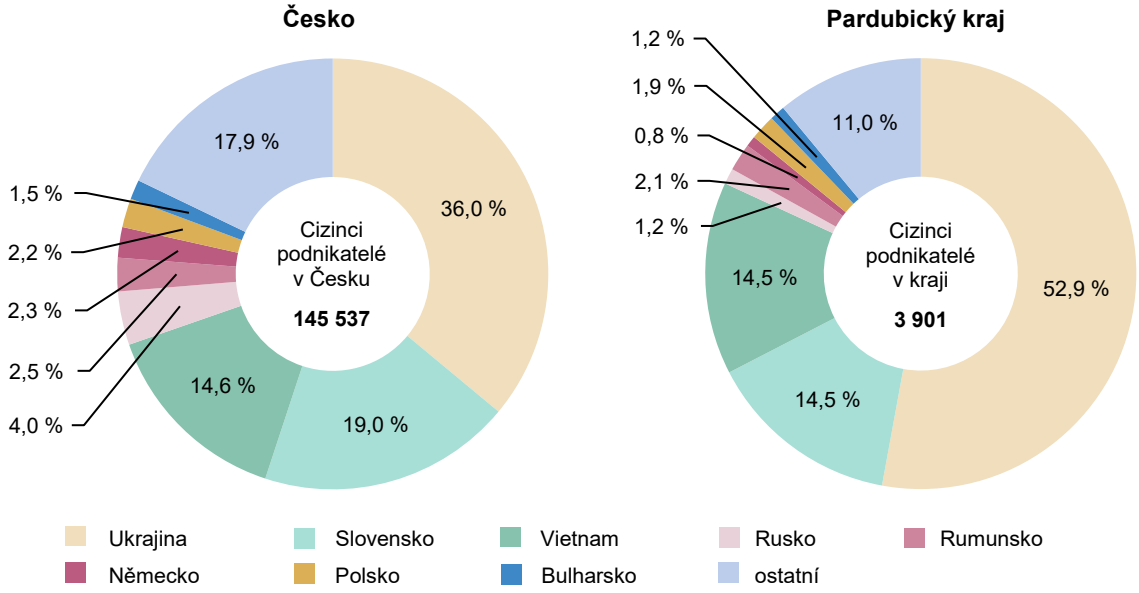
MPSV evidovalo v kraji ke konci roku 2025 32 508 pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců, MPO ke stejnému datu 3 901 cizinců s platným živnostenským oprávněním.

Ministerstvo práce a sociálních věcí evidovalo v Česku ke konci roku 2025 celkem 935 322 pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců, z toho téměř polovina připadala na Prahu a Středočeský kraj (49,9 %). Na Pardubický kraj připadalo 3,5 % pracovněprávních vztahů cizinců (tj. 32 508), což znamenalo sedmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. Ke stejnému datu Ministerstvo průmyslu a obchodu evidovalo 145 537 cizinců s platným živnostenským oprávněním, z toho 2,7 % (tj. 3 901) bylo vykázáno pod Pardubický kraj (osmá nejvyšší hodnota v mezikrajské komparaci). Přitom nejvýraznější zastoupení cizinců s živnostenským oprávněním měla Praha (43,2 %), poté následoval s velkým odstupem Středočeský kraj (12,4 %).

Počet pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců se v kraji mezi lety 2020 až 2025 zvýšil o 32,3 %, počet cizinců živnostníků o 69,8 %.

Počet pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců se v Pardubickém kraji mezi lety 2024 a 2025 zvýšil o 9,8 %, počet cizinců živnostníků vzrostl ve stejném období o 11,6 %. Ve srovnání s rokem 2020 je přitom rozdíl mnohem výraznější, zatímco první jmenovaná hodnota ukazatele se oproti roku 2020 zvýšila o 32,3 %, druhá jmenovaná hodnota vzrostla o 69,8 %.

Graf 2.10 Cizinci s živnostenským oprávněním podle státního občanství k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Mezi podnikateli s cizím státním občanstvím v kraji se v posledních letech zvyšuje zastoupení občanů Ukrajiny, ke konci roku 2025 byli tito občané zastoupeni 52,9 %.

Mezi podnikateli s cizím státním občanstvím měli v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 největší zastoupení občané Ukrajiny (52,9 %). Významně zde byli zastoupeni také podnikatelé ze Slovenska a Vietnamu (shodně 14,5 %). V posledních letech se v krajské struktuře cizinců s živnostenským oprávněním zvyšuje podíl občanů Ukrajiny. Oproti roku 2024 vzrostlo zastoupení občanů Ukrajiny mezi podnikateli s cizím státním občanstvím o tři procentní body, v komparaci s rokem 2020 pak o osmnáct procentních bodů (v obou případech se jedná o zaokrouhlení na jedno desetinné místo). Naopak podíl občanů Slovenska a Vietnamu se mezi podnikateli s cizím státním občanstvím v kraji snižuje, v případě občanů Slovenska tento podíl mezi lety 2020 až 2025 poklesl o 6,3 procentního bodu a v případě občanů Vietnamu o 7,1 procentního bodu. Přesto podnikatelů ze Slovenska a z Vietnamu v tomto období mírně přibylo, v prvním případě registrujeme nárůst o 89 osob na 567 v roce 2025 a ve druhém případě o 68 osob na 564.

Nezaměstnanost

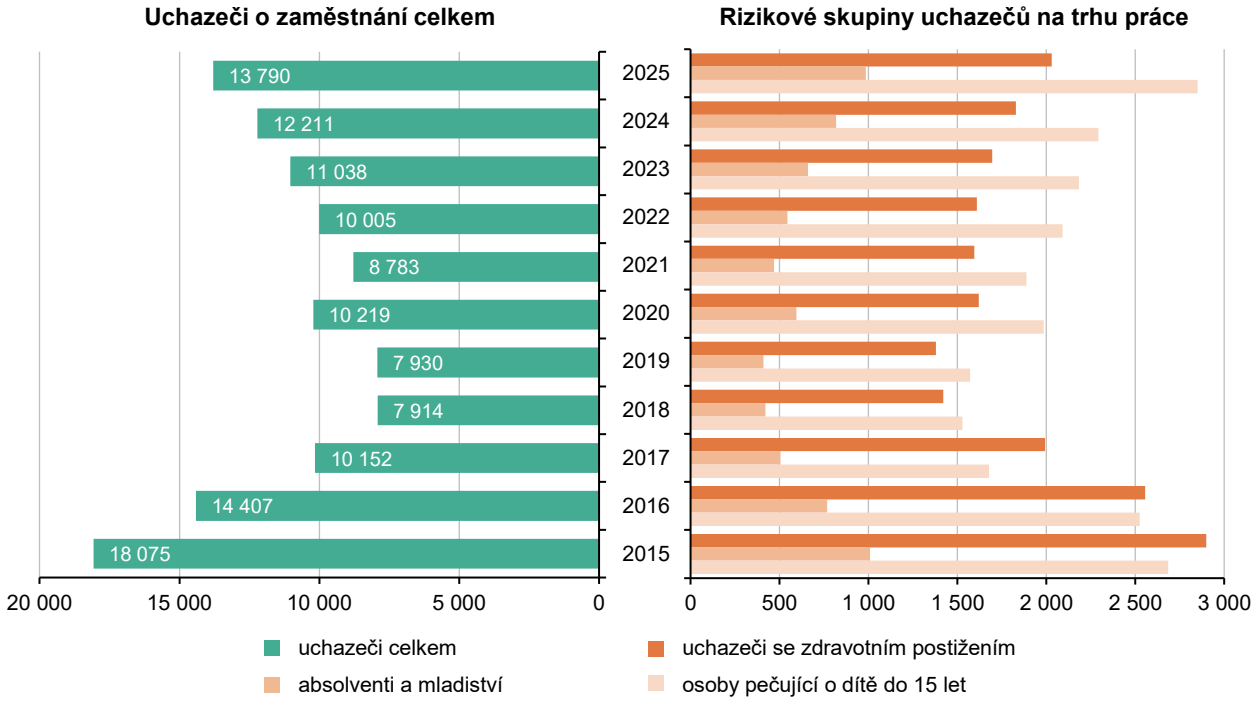
Nezaměstnaných v kraji přibývá. Oproti konci roku 2024 se počet uchazečů o zaměstnání na úřadu práce v kraji zvýšil o 12,9 %, ve srovnání s koncem roku 2018 o 74,2 %.

Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v Pardubickém kraji evidováno 13 790 nezaměstnaných osob, z toho 14,7 % patřilo mezi osoby se zdravotním postižením a 7,1 % mezi absolventy a mladistvé. Většina z uchazečů na úřadu práce v kraji spadala mezi dosažitelné uchazeče (13 130 osob), tj. mezi osoby ve věku 15–64 let, které mohly při nabídce vhodného pracovního místa bezprostředně nastoupit do zaměstnání. Zatímco ve srovnání s koncem předchozího roku se počet uchazečů o zaměstnání na úřadu práce v kraji zvýšil o 12,9 % (při celostátním nárůstu o 15,6 %), oproti konci roku 2018, kdy bylo na pobočkách úřadu práce v kraji zaznamenáno nejméně uchazečů od vzniku kraje v roce 2000, počet uchazečů o zaměstnání vzrostl o 74,2 % (hodnocena data ke konci roku, nejsou zde zahrnuty měsíční hodnoty).

Celkový počet nezaměstnaných se v kraji zvyšuje pomalejším tempem než počet uchazečů z řad absolventů a mladistvých. Meziročně se počet absolventů a mladistvých na úřadu práce v kraji zvýšil o 20,6 %, oproti konci roku 2018 pak o 134,5 %.

Poměrně výrazně přibývá uchazečů z řad absolventů a mladistvých, meziročně se jejich počet v kraji zvýšil o 20,6 % na 985 osob ke konci roku 2025 (celostátně o 27,4 %), ve srovnání s koncem roku 2018 jich bylo o 134,5 % více. Počet uchazečů se zdravotním postižením se přitom v kraji meziročně zvýšil o 11,1 % na 2 030 osob ke konci roku 2025 (celorepublikově o 11,3 %) a ve srovnání s koncem roku 2018 o 43,0 %. Nejvýraznější meziroční nárůst ovšem evidujeme u uchazečů, kteří pečují o dítě do 15 let. Jejich počet se v kraji oproti konci roku 2024 zvýšil o 24,3 % a celostátně o 36,7 % (v komparaci s rokem 2018 došlo v kraji k nárůstu o 86,5 % a v celém Česku o 75,5 %).

Graf 2.11 Uchazeči o zaměstnání celkem a vybrané rizikové skupiny uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

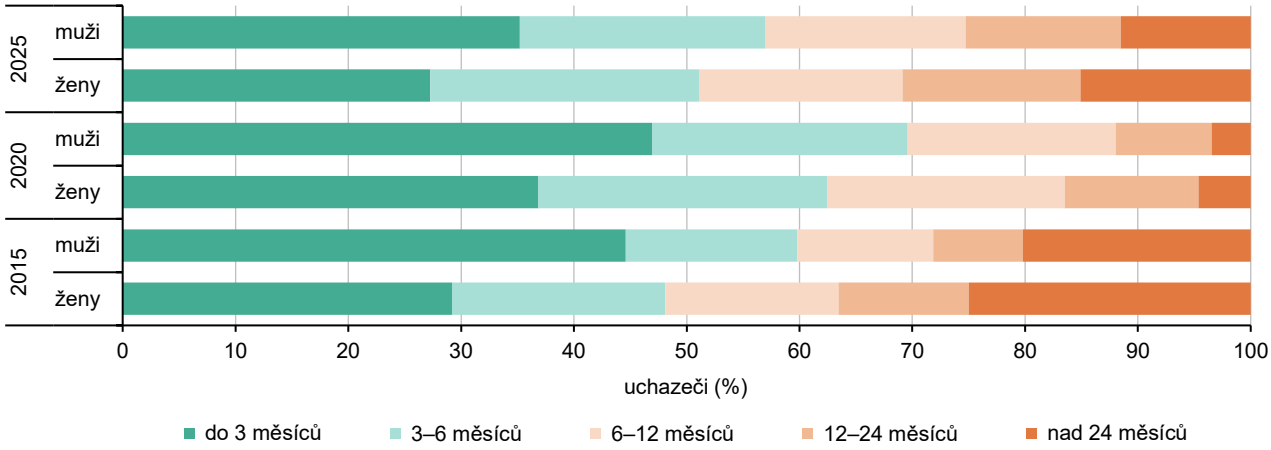

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zastoupení uchazečů, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, v posledních letech roste.

Obtížně umístitelní na trhu práce jsou také dlouhodobě nezaměstnaní. Uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, tvořili ke konci roku 2025 více než čtvrtinu ze všech uchazečů na pobočkách úřadu práce v Pardubickém kraji (28,2 %, při celostátním průměru 33,9 %). Zastoupení této skupiny uchazečů na úřadu práce v kraji přitom v posledních letech roste, ve srovnání s koncem předchozího roku se zvýšilo o 4,8 procentního bodu (celostátně o 3,0 procentního bodu), oproti konci roku 2018 pak o 17,3 procentního bodu (při celostátním nárůstu o 7,8 procentního bodu).

Graf 2.12 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle délky evidence (k 31. 12.)

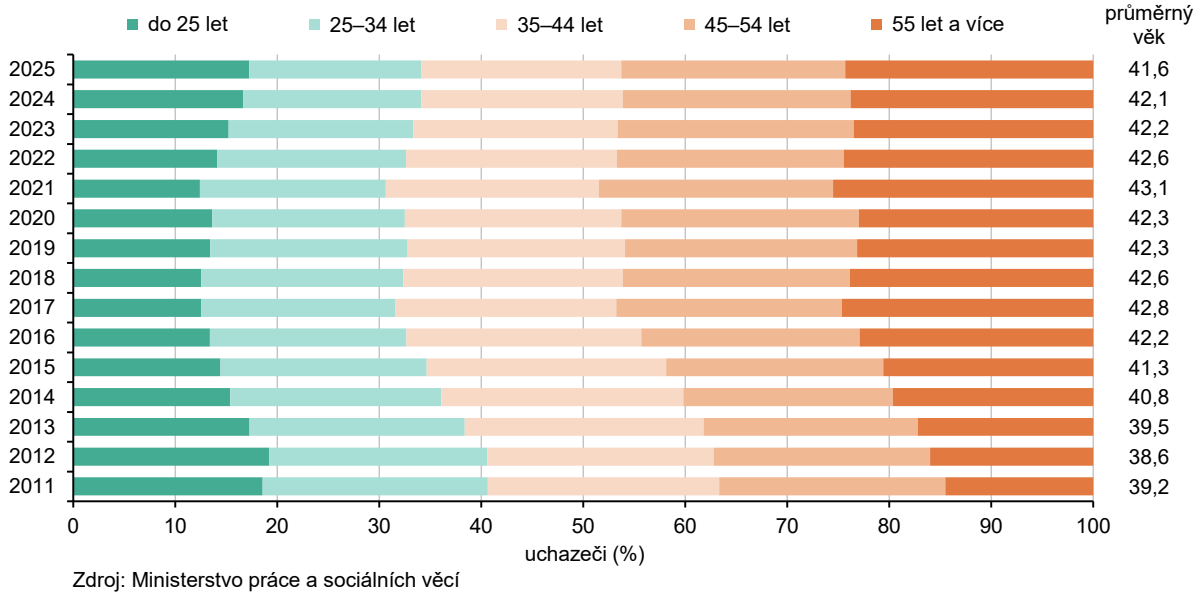

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Mezi uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, mají v kraji i celém Česku dlouhodobě převahu ženy.

Mezi uchazeči na úřadu práce v kraji převažují každoročně od konce roku 2021 ženy (celostátně od konce roku 2015). Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v kraji evidováno celkem 7 297 nezaměstnaných žen a 6 493 nezaměstnaných mužů, což znamená, že se ženy na všech uchazečích o zaměstnání v kraji podílely 52,9 % (celostátně 52,5 %). Také mezi uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, mají v kraji i celém Česku převahu ženy (ke konci všech sledovaných let od vzniku kraje v roce 2000). Ty ke konci prosince 2025 tvořily 57,8 % ze všech dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů v kraji, respektive 54,8 % ze všech uchazečů v Česku, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než jeden rok.

Graf 2.13 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle věkových skupin (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

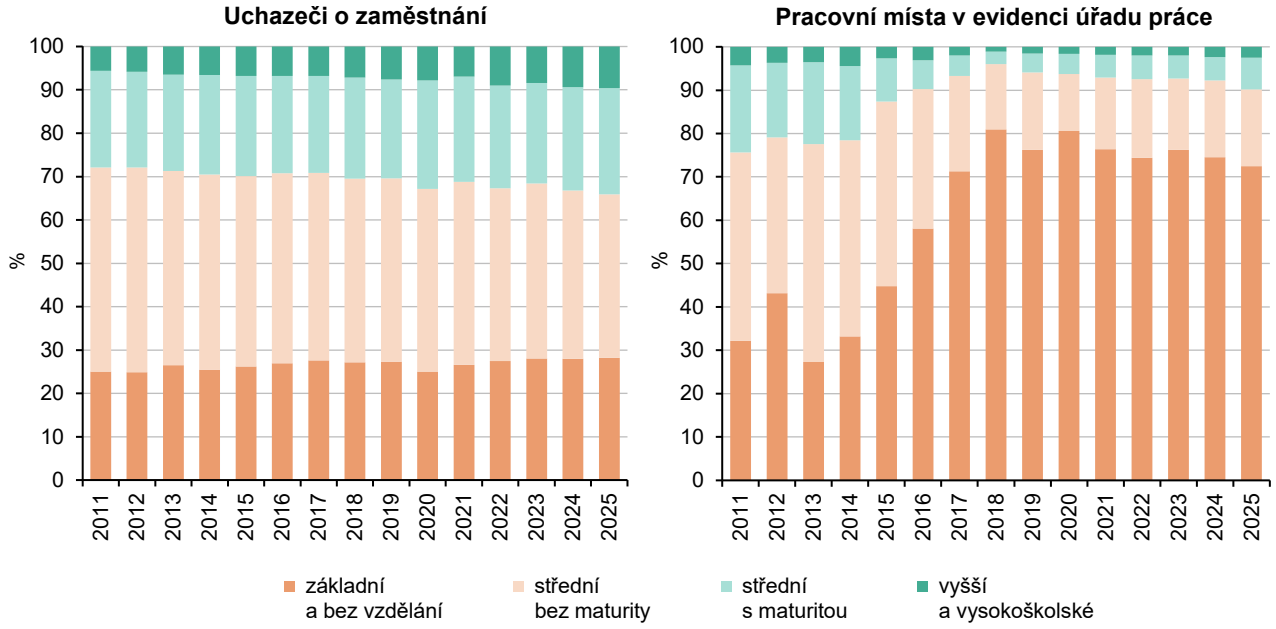
Průměrný věk uchazečů o zaměstnání se v kraji v posledních letech snižuje. Ke konci roku 2025 činil 41,6 let, což znamenalo pátou nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v kraji se v návaznosti na měnící se věkové složení populace a prodlužující se věk odchodu do starobního důchodu až do konce roku 2021 zvyšoval. Od roku 2022 ovšem mezi uchazeči o zaměstnání na pobočkách úřadu práce v kraji začalo růst zastoupení osob do 25 let, díky čemuž se průměrný věk uchazečů o zaměstnání v posledních letech naopak snižuje. Ke konci roku 2025 činil průměrný věk uchazeče o zaměstnání v kraji 41,6 let, což znamenalo nižší hodnotu než v předchozím roce (42,1 let) a zároveň pátou nejnižší hodnotu mezi všemi 14 kraji Česka (při celostátním průměru 42,1 let).

Zatímco ještě ke konci roku 2013 se volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání podílela na všech volných pracovních místech v evidenci úřadu práce v kraji pouze 27,3 %, ke konci roku 2018 byla zastoupena již 81,0 %.

Zatímco ve struktuře uchazečů o zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání nedošlo v posledních patnácti letech k žádným opravdu výrazným změnám, ve struktuře pracovních míst v evidenci úřadu práce podstatně vzrostlo zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání. K tomuto nárůstu došlo mezi koncem let 2013 až 2018, kdy se zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání v kraji zvýšilo z 27,3 % na 81,0 % a celostátně z 30,3 % na 67,0 %. Pro výše zmíněné období je přitom v kraji charakteristický také nárůst počtu volných pracovních míst. Jakmile se ovšem začala nabídka volných pracovních míst na úřadu práce v kraji snižovat, přestalo růst také zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání.

Graf 2.14 Uchazeči o zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání a pracovní místa v evidenci úřadu práce podle požadovaného vzdělání v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ke konci roku 2025 nabízel úřad práce v kraji 4 104 volných pracovních míst, z toho 72,5 % tvořila volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání.

Ke konci roku 2025 evidovala pracoviště úřadu práce v Pardubickém kraji celkem 4 104 volných pracovních míst, z toho necelé tři čtvrtiny tvořila volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání (72,5 %, při celostátním podílu 74,6 %). Volná místa pro uchazeče se středním vzděláním bez maturity byla na úřadu práce v kraji zastoupena 17,7 % (celostátně 13,7 %), volná místa pro osoby se středním vzděláním s maturitou 7,3 % (celorepublikově 7,6 %) a volná místa pro uchazeče s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním 2,5 % (celostátně 4,1 %). Ve srovnání s koncem roku 2024 volných míst značně ubylo. Tento pokles je ovšem způsoben především legislativní úpravou v podobě novely zákona o zaměstnanosti, podle níž je nově možné vést volné pracovní místo v evidenci úřadu práce maximálně po dobu šesti měsíců ode dne jeho oznámení zaměstnavatelem.

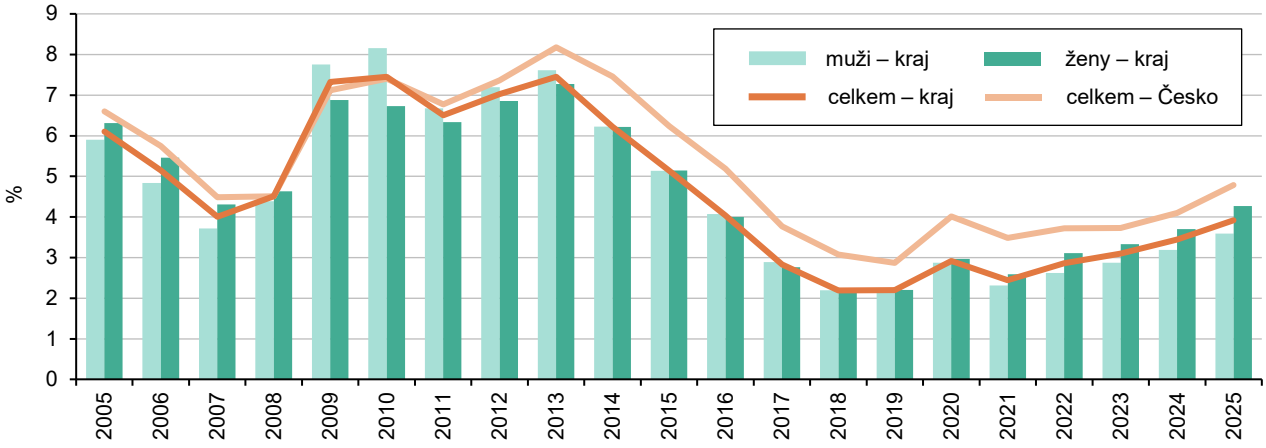
Mezi uchazeči o zaměstnání na úřadu práce se zvyšuje podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním.

Mezi uchazeči o zaměstnání se dlouhodobě zvyšuje podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Zatímco ještě ke konci roku 2011 byla tato skupina uchazečů mezi všemi uchazeči o zaměstnání na úřadu práce v kraji zastoupena 5,6 %, ke konci roku 2025 to bylo již téměř deseti procenty (9,6 %). Také celostátně tento podíl roste, zastoupení uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním se na Úřadu práce ČR od konce roku 2011 zvýšilo z 6,3 % na 11,1 % ke konci roku 2025.

Podíl nezaměstnaných osob dosáhl v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 hodnoty 3,92 %, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu mezi kraji a zároveň nejvyšší roční hodnotu v kraji od konce roku 2017. Mezi okresy kraje mělo ke konci roku 2025 nejnižší podíl nezaměstnaných osob Orlickoústecko.

Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji 3,92 %, což v rámci kraje znamenalo nejvyšší měsíční hodnotu v roce 2025 a zároveň nejvyšší prosincovou hodnotu od konce roku 2017. V mezikrajském srovnání ke konci roku 2025 se přitom tento podíl nacházel v rozmezí od 3,58 % v Hlavním městě Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji, přičemž Pardubickému kraji náležela v tomto žebříčku třetí nejnižší pozice (při celostátním průměru 4,78 %). Mezi okresy Česka se nezaměstnanost pohybovala od 1,76 % v okresech Praha-východ a Praha-západ po 9,91 % v okrese Most, přičemž okresy Praha-východ a Praha-západ a okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever jsou v tomto srovnání v návaznosti na datový zdroj sloučeny v jeden územní celek. Okresům Pardubického kraje patřila v rámci tohoto žebříčku desátá až třicátá první nejnižší pozice. Nejlépe se přitom umístil okres Ústí nad Orlicí (3,57 %), poté následovaly okresy Chrudim (3,93 %), Pardubice (3,96 %) a Svitavy (4,31 %).

Graf 2.15 Podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji a Česku (k 31. 12.)[1)]

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

V rámci měsíční statistiky má Pardubický kraj již od konce března 2011 nezaměstnanost pod celostátním průměrem.

Nízký podíl nezaměstnaných osob vykazuje Pardubický kraj dlouhodobě. V rámci měsíční statistiky má kraj již od konce března 2011 nezaměstnanost pod celostátním průměrem (hodnoceno ke konci června 2026). V průběhu výše zmíněného období (tj. ve 184 po sobě jdoucích měsících od konce března 2011) vykazoval kraj 46krát nejnižší podíl nezaměstnaných osob mezi všemi kraji Česka, 26krát druhý nejnižší podíl a 15krát třetí nejnižší podíl. V ostatních 97 měsících patřil Pardubickému kraji čtvrtý až šestý nejnižší podíl v mezikrajské komparaci. Nejlépe si přitom kraj vedl v období od konce května 2020 do konce prosince 2022, kdy kraji každoměsíčně patřila nejnižší nezaměstnanost mezi všemi kraji Česka.

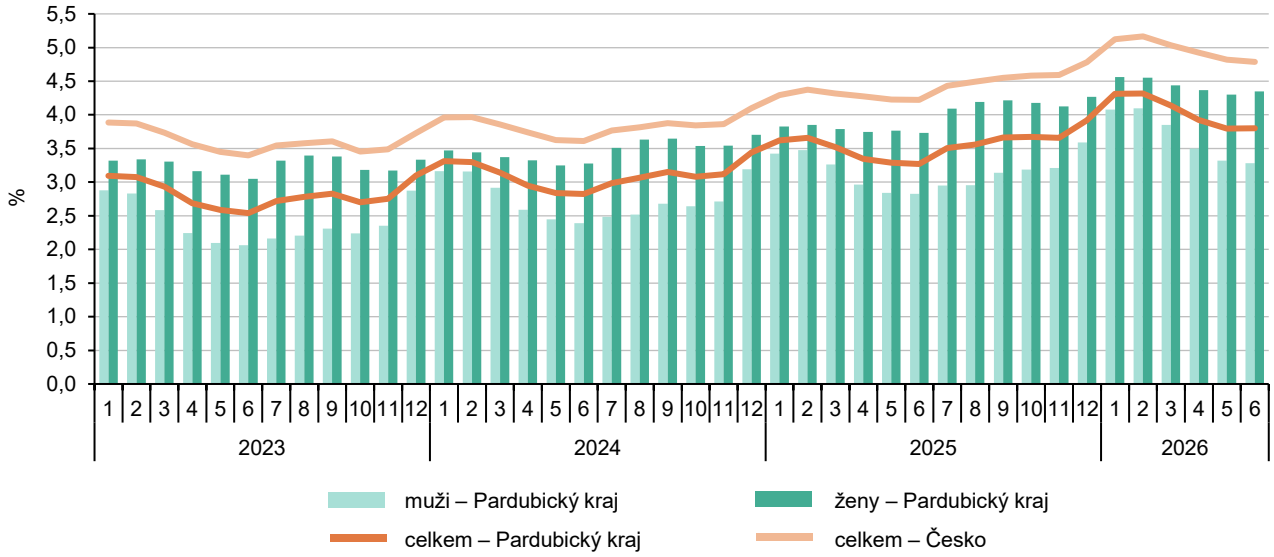
Podíl nezaměstnaných žen dosahuje v posledních letech každoměsíčně vyšších hodnot než podíl nezaměstnaných mužů.

Podíl nezaměstnaných žen je v kraji od konce března 2021 každoměsíčně vyšší než podíl nezaměstnaných mužů (hodnoceno v období do konce šestého měsíce roku 2026). Také celorepublikově dosahuje v posledních letech vyšších hodnot podíl nezaměstnaných žen, konkrétně již 76 měsíců v řadě od konce března 2020 (v kraji 64 měsíců v řadě, přičemž se nadále jedná o hodnocení ke konci června 2026). Ke konci roku 2025 byl podíl nezaměstnaných žen vyšší ve třinácti ze čtrnácti krajů Česka. Jedinou výjimku tvořil Moravskoslezský kraj, kde činil podíl nezaměstnaných žen 6,52 % a podíl nezaměstnaných mužů 6,59 %. V Pardubickém kraji přitom dosáhl podíl nezaměstnaných žen ke konci roku 2025 hodnoty 4,27 % a podíl nezaměstnaných mužů 3,59 %, což znamená, že rozdíl mezi těmito dvěma hodnotami činil 0,68 procentního bodu. Zatímco nejvýraznější rozdíl mezi těmito hodnotami evidujeme v Ústeckém kraji, kde byla nezaměstnanost žen vyšší o 1,69 procentního bodu, nejméně výrazný rozdíl připadal na Moravskoslezský kraj (nezaměstnanost mužů zde byla vyšší pouze o 0,07 procentního bodu).

Ke konci června 2026 měl Pardubický kraj druhou nejnižší nezaměstnanost v mezikrajském srovnání, podíl nezaměstnaných mužů přitom nebyl v žádném kraji nižší.

Ke konci prvního pololetí 2026 dosáhl podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji hodnoty 3,80 %, což znamenalo druhou nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku (podíl nezaměstnaných žen měl kraj s 4,35 % třetí nejnižší mezi kraji, podíl nezaměstnaných mužů s 3,28 % zcela nejnižší) a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (při krajských hodnotách od 3,78 % v Hlavním městě Praze po 7,18 % v Ústeckém kraji a celostátním průměru 4,79 %). Mezi okresy kraje se přitom nezaměstnanost pohybovala od 3,40 % na Orlickoústecku po 4,19 % na Svitavsku.

Graf 2.16 Podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji a Česku (ke konci měsíce)[1)]

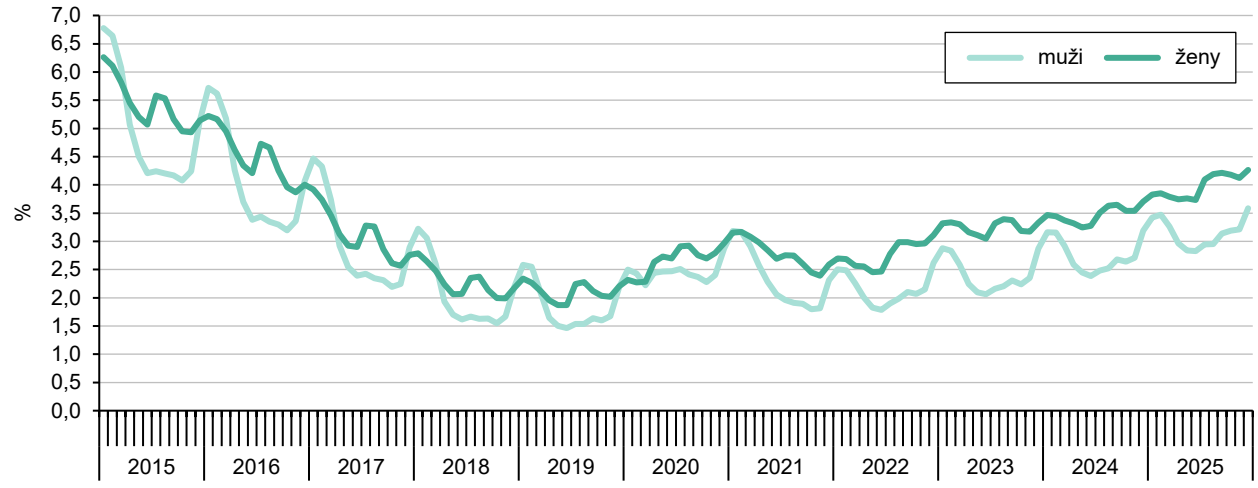

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zatímco v zimním období nezaměstnanost obvykle roste, v letních měsících, kdy jsou v plném proudu venkovní práce, klesá.

Nezaměstnanost je do jisté míry ovlivněna také ročním obdobím. V zimních měsících, kdy bývá nabídka sezonních prací nejmenší, podíl nezaměstnaných osob každoročně roste. Výraznější výkyvy mezi letními a zimními měsíci jsou přitom dlouhodobě patrné u podílu nezaměstnaných mužů. Ten byl v rámci posledních hodnocených dvanácti měsíců nejvyšší ke konci února 2026, kdy v kraji dosáhl 4,10 % (celorepublikově 4,95 %) a nejnižší ke konci července 2025, kdy na území kraje činil 2,95 % (celostátně 3,95 %).

Graf 2.17 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a jednotlivých měsíců v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Příjmy a životní podmínky domácností

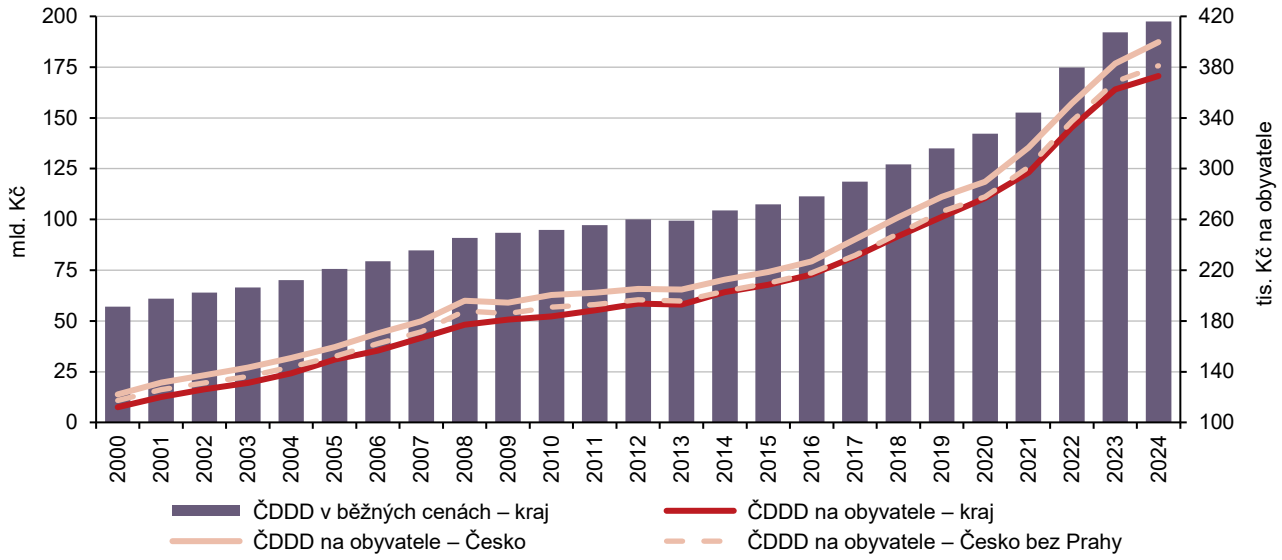
Meziroční tempo růstu ČDDD v kraji v roce 2024 bylo ve srovnání s republikovým tempem pomalejší.

Pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech lze využít čistý disponibilní důchod (ČDDD). Jedná se o částku, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu a úspory. Jeho objem v běžných cenách dlouhodobě postupně narůstal, s výjimkou let 2009 až 2013, kdy vlivem ekonomického útlumu růst výrazně zpomalil, resp. přešel v roce 2013 v kraji v meziroční snížení. Poté nastává oživení a ČDDD v kraji se začal zvyšovat. V roce 2024 meziročně vzrostl o 2,7 % při republikovém navýšení o 4,5 %. ČDDD kraje se na republikovém objemu dlouhodobě podílí v průměru 4,6 % (4,5 % v roce 2024) a jedná se nejčastěji o třetí nejnižší podíl v mezikrajském srovnání.

Hodnotou ČDDD na obyvatele se kraj řadí doprostřed mezikrajského žebříčku.

V hodnotě ČDDD na obyvatele se kraj krátce po svém vzniku řadil na 12. pozici v mezikrajském srovnání, nejlepšího umístění (6. místo) dosahoval v letech 2012 až 2016. V roce 2024 mu s 372,9 tis. Kč patřila osmá příčka. Za celorepublikovým ČDDD na obyvatele (výrazně ovlivněným vysokými hodnotami za Hlavní město Prahu) důchod v kraji dlouhodobě zaostává – v roce 2024 o 6,7 % (nejméně v roce 2020 – o 4,4 %), počátkem tisíciletí pak o více než 8 %. Hodnotě ČDDD na obyvatele v Česku bez Prahy se krajský důchod postupně přibližoval, nejméně (o méně než 2 tis. Kč na obyvatele) za ním zaostával v letech 2014 až 2018 a v roce 2020, v roce 2024 byl nižší o 8,1 tis. Kč na obyvatele, tj. o 2,1 %.

Graf 2.18 Čistý disponibilní důchod domácností v Pardubickém kraji a Česku

Příjmy domácností v roce 2024 reálně rostly.

Podle výsledků výběrového šetření ČSÚ v domácnostech „Životní podmínky 2025“ na každou osobu v české domácnosti připadal v roce 2024 průměrný čistý roční peněžní příjem 293,9 tis. Kč, což bylo o 15,2 tis. Kč (o 5,4 %) více než v roce 2023. Po dvou předchozích letech, kdy Česko čelilo vysoké inflaci a příjmy reálně klesaly, vzrostly v roce 2024 čisté peněžní příjmy domácností meziročně reálně o 3,0 %. Krajská data ze šetření životních podmínek 2025 publikována nebyla. Z dostupných dat za regiony soudržnosti (NUTS 2) je patrné, že region Severovýchod, jehož je Pardubický kraj spolu s Libereckým a Královéhradeckým krajem součástí, vykazoval v roce 2024 průměrný čistý peněžní příjem na osobu ve výši 292,5 tis. Kč, což byla ve srovnání všech osmi NUTS 2 hodnota nejblíže republikovému průměru (ten největší měrou převyšovala Praha a nejvíce za ním zaostával region Střední Moravy). Podíl výdajů za bydlení na čistých peněžních příjmech domácnosti činil v roce 2025 v regionu soudržnosti Severovýchod 14,9 % při celorepublikovém podílu 15,9 %.

Mzdy

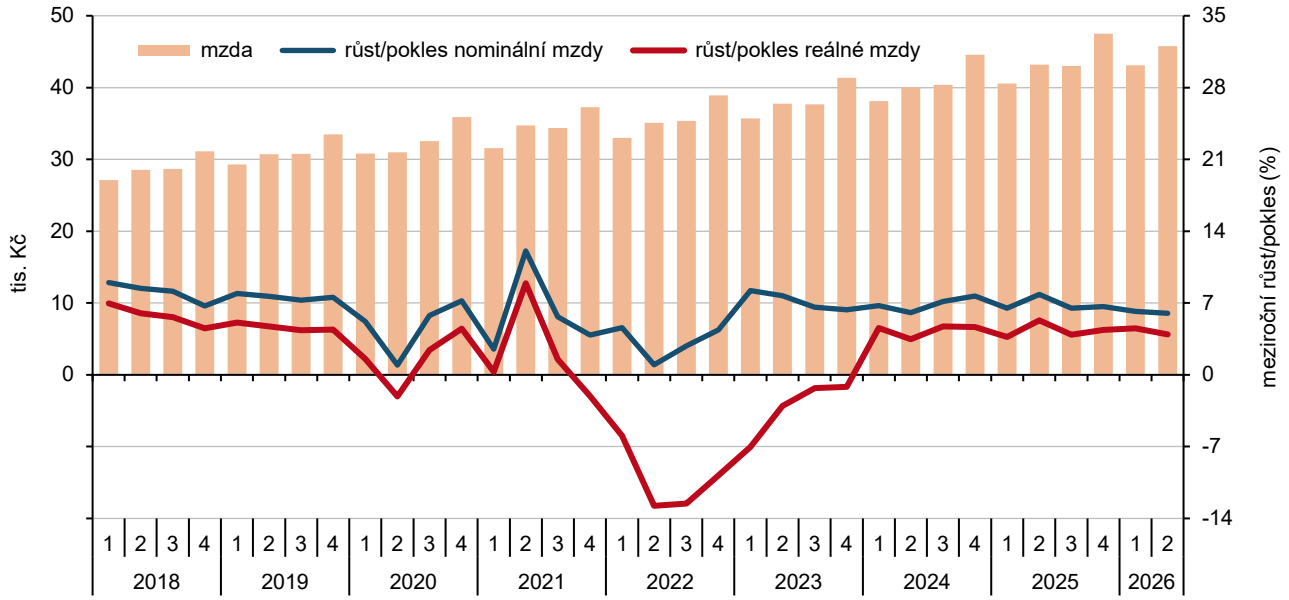
Průměrné mzdy v kraji byly páté nejnižší v mezikrajském srovnání.

V 1. až 4. čtvrtletí 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda[5] v kraji 43 581 Kč a byla o 2 805 Kč vyšší oproti předchozímu roku a zároveň o 5 089 Kč zaostávala za průměrem Česka. V mezikrajském srovnání se kraj zařadil průměrnou mzdou v roce 2025 na 10. pozici; nižší mzdy pobírali zaměstnanci v krajích Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském a Karlovarském. Ve srovnání s rokem 2024 došlo v kraji k nominálnímu zvýšení hrubé mzdy o 6,9 % při celorepublikovém nárůstu o 6,6 %.

Mzdy v kraji v roce 2025 meziročně reálně vzrostly o 4,3 %.

Mzdový vývoj je ovlivněn inflací, kdy zvýšená cenová hladina reálně snižuje kupní sílu mezd zaměstnanců. Největší meziroční reálný pokles mezd – o více než 12 % – byl vlivem vysoké inflace zaznamenán ve 2. a 3. čtvrtletí 2022. Reálně mzdy meziročně klesaly trvale od 4. čtvrtletí 2021 do 4. čtvrtletí 2023; následně tento pokles přešel od prvního čtvrtletí 2024 v reálný růst (viz též následující graf). Vlivem meziročního nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2025 v Česku[6] činila 2,5 %) vzrostla průměrná mzda v kraji reálně o 4,3 % (celorepublikově o 4,0 %). Obdobný reálný růst mezd byl pak v kraji zaznamenán i v prvním pololetí 2026 (o 4,2 %).

Graf 2.19 Průměrná hrubá měsíční mzda[1)] a její meziroční změny podle čtvrtletí v Pardubickém kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 a 2026 předběžné údaje

Pardubický kraj se vyznačuje nejmenším procentuálním rozdílem mediánu a průměru mezd; podíl mediánu mezd žen vůči mužům je zde třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Medián hrubých měsíčních mezd[7] činil v roce 2025 v kraji 42 518 Kč (4. nejnižší hodnota mezi kraji), u mužů dosahoval 45 440 Kč (2. nejnižší mezi kraji) a u žen 39 986 Kč (5. nejnižší na žebříčku krajů). V roce 2025 představoval medián mezd žen v kraji 88,0 % mediánu mezd mužů, což byl v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší podíl za Karlovarským a Olomouckým krajem. Meziročně se v kraji medián mezd zvýšil o 7,6 % při celorepublikovém růstu o 6,2 %. Medián mezd v roce 2025 meziročně rostl ve většině krajů rychleji u žen než u mužů (výjimku představovaly kraje Královéhradecký, Karlovarský, Ústecký, Plzeňský a Praha). V Pardubickém kraji byl meziroční nominální

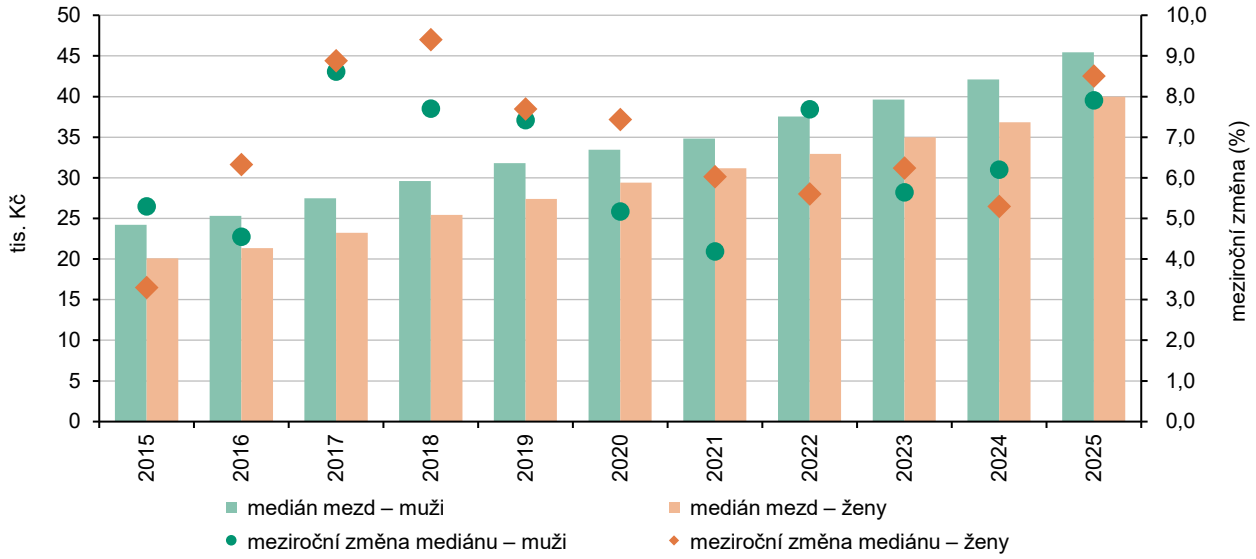
[5] průměrná hrubá měsíční mzda počítaná podle skutečného místa pracoviště zaměstnanců – tzv. pracovištní metodou (nikoli podle sídla podniku); za osoby přepočtené na plně zaměstnané

[6] Souhrnný index nárůstu spotřebitelských cen za jednotlivé kraje není k dispozici.

[7] Hodnota mzdy, která rozdělí zaměstnance na dvě stejně velké skupiny – se mzdou pod a nad mediánem; na rozdíl od průměrných mezd lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. Medián mezd je zjišťován strukturálním šetřením.

nárůst mediánu mezd žen o 8,5 % nejvyšší od roku 2019 a navýšení mediánu mezd mužů o 7,9 % představovalo maximum za období od roku 2018. Ve všech krajích leží medián pod úrovní průměrných mezd; největší rozdíl je v Praze (region s nadprůměrným podílem osob s vysokými příjmy). Naopak nejblíže bývá medián mezd k průměru v Pardubickém kraji (v roce 2025 zde přestavoval 90,6 % průměrné mzdy při 80,5% podílu v Praze); mezi kraji nejmenší relativní rozdíl mezi mediánem a průměrem mezd byl přitom v Pardubickém kraji patrný i v letech 2018 až 2023.

Graf 2.20 Medián mezd podle pohlaví v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

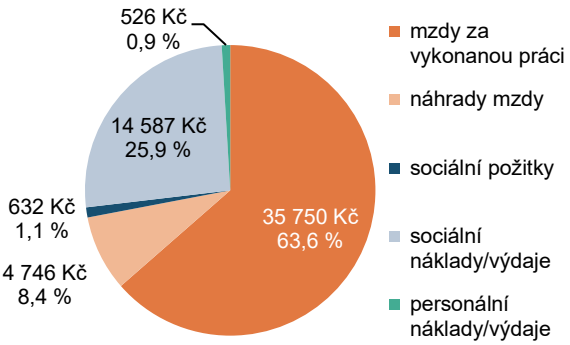
Úplné náklady práce

Náklady práce na zaměstnance v kraji rostly meziročně rychleji než v celém Česku; stejně jako v roce 2023 zůstaly třetí nejnižší v mezikrajském srovnání.

Úplné náklady práce (ÚNP)[8] na jednoho zaměstnance v kraji dle dostupných údajů v roce 2024 činily 56 103 Kč měsíčně (398 Kč na hodinu) a v mezikrajském srovnání byly 3. nejnižší (s maximem v Praze a Středočeském kraji a minimem na Karlovarsku).

Oproti roku 2023 vzrostly měsíční ÚNP v kraji o 7,6 % (v celé ČR o 6,5 %), oproti roku 2019 byly vyšší o 32,4 % (republikově vzrostly o 31,9 %).

Graf 2.21 Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance v Pardubickém kraji v roce 2024

Pozn.: bez započtení záporné částky (-138 Kč) daní a dotací

[8] Náklady práce je možné definovat jako výdaje zaměstnavatele související se zaměstnáváním pracovníků, tj. cena, za kterou nakupuje pracovní sílu na trhu práce. Kromě přímých nákladů zahrnujících mzdy za vykonanou práci (mzdy a platy) a náhrady mezd (např. za dovolenou, za svátky atd.) tvoří úplné náklady také nepřímé náklady, které nesouvisí přímo se mzdou. Tyto výdaje zaměstnavatelů lze rozdělit na sociální požitky (např. příspěvky na bydlení, stravování, příspěvky do sociálních fondů), sociální náklady (např. platba zákonného pojistného), personální náklady (např. výdaje spojené s náborem zaměstnanců a jejich zaškolením nebo ošatné), ale také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí. Pro účely výpočtu se používá průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané (s plnou pracovní dobou).

Náklady práce v informačních a komunikačních činnostech jsou ve srovnání s odvětvím zaměřeným na ubytování, stravování a pohostinství trojnásobné.

Ve struktuře ÚNP v kraji zjišťujeme ve srovnání s celorepublikovými hodnotami mírně nadprůměrný podíl náhrad mezd a naopak nepatrně menší zastoupení sociálních nákladů. Podle dostupných republikových údajů z hlediska odvětví se ÚNP v roce 2024 pohybovaly od 111,9 tis. Kč měsíčně v informačních a komunikačních činnostech po 36,8 tis. Kč v ubytování, stravování a pohostinství (průměr za všechna odvětví v Česku přitom činil 63,3 tis. Kč měsíčně na zaměstnance).

Vzdělávání

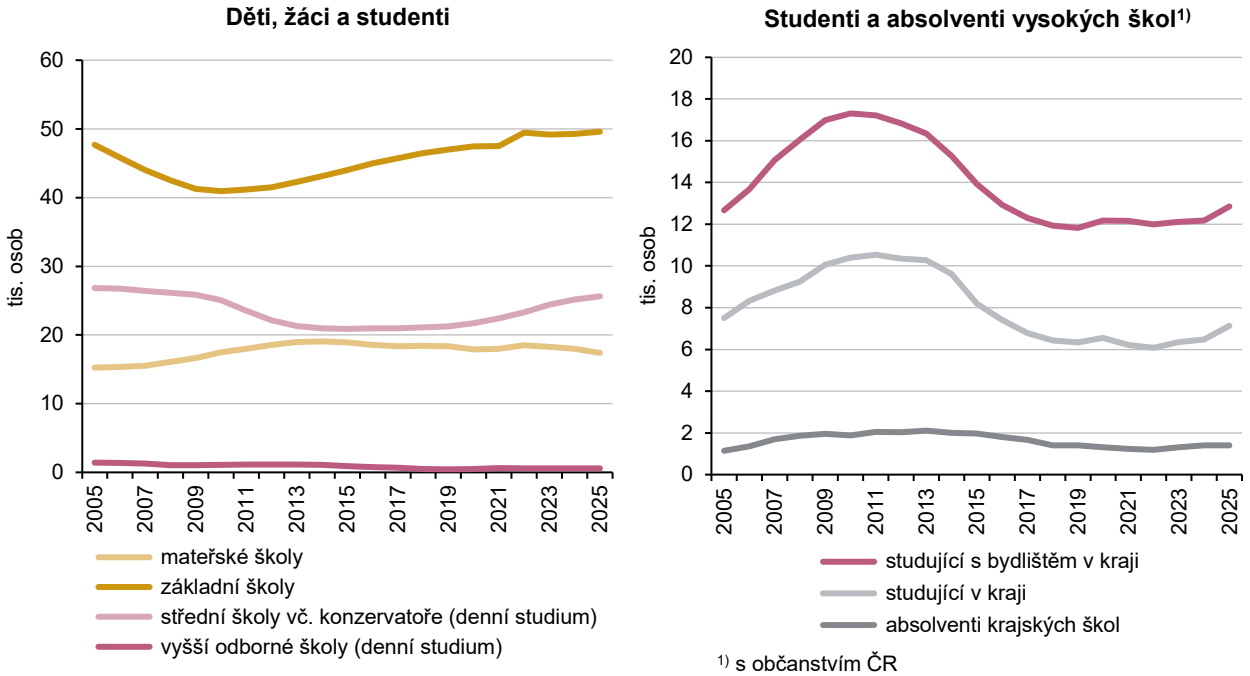
Počet dětí v mateřských školách byl nejnižší za posledních šestnáct let, žáků základních škol meziročně přibylo.

Počet dětí navštěvujících mateřské školy ve školním roce 2025/2026 byl v kraji i celém Česku meziročně nižší; na tomto poklesu se do značné míry podílel pokračující úbytek počtu narozených dětí. Jestliže ke konci září 2025 bylo v mateřských školách v kraji evidováno celkem 17,4 tis. dětí (tj. nejnižší počet za posledních 16 let), v předchozím roce to bylo o 617 dětí více. Procentuálně meziročně klesl počet dětí v mateřských školách v kraji o 3,4 % (při celorepublikovém poklesu o 3,5 %); ke snížení přitom došlo ve všech krajích, a to již druhým rokem v řadě. Počet žáků základních škol po výrazném navýšení v roce 2022/2023 způsobeném zejména příchodem ukrajinských uprchlíků se v následujících letech držel v kraji pod hranicí 50 tis. Ve školním roce 2025/2026 navštěvovalo základní školu v kraji 49,6 tis. žáků (o 310 více než v roce předchozím a zároveň nejvíce za posledních 22 let).

Počet žáků středních škol nadále roste, tempo růstu se snižuje.

Střední školy v kraji zaznamenávají kontinuální růst počtu žáků v posledních osmi letech (dáno též demografickým vývojem), přičemž relativní přírůstky se v posledních dvou letech již začaly snižovat. Ve školním roce 2025/2026 počet žáků denního studia středních škol v kraji (včetně konzervatoře) meziročně vzrostl o 1,8 % na 25,6 tis., což byl nejvyšší počet žáků za posledních šestnáct let. K meziročnímu navýšení počtu žáků středních škol došlo ve všech krajích (největší měrou – o více než 3 % – v Plzeňském, Středočeském kraji a Praze).

Graf 2.22 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Pardubickém kraji

1) s občanstvím ČR

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Podíl žáků studujících na středních školách odborné obory zakončené maturitou nadále roste.

V rámci středoškolského vzdělávání mají dlouhodobě nejvyšší podíl odborné obory zakončené maturitní zkouškou (51,3 % žáků SŠ v kraji ve školním roce 2025/2026 s tendencí růstu podílu v posledních jedenácti letech), následují všeobecné obory (gymnaziálního typu) s maturitní zkouškou (23,5 % ve školním roce 2025/2026 s trvale klesajícím trendem v posledních sedmi letech) a střední vzdělávání s výučním listem (22,7 % ve školním roce 2025/2026 s maximem 25,1 % před 11 lety).

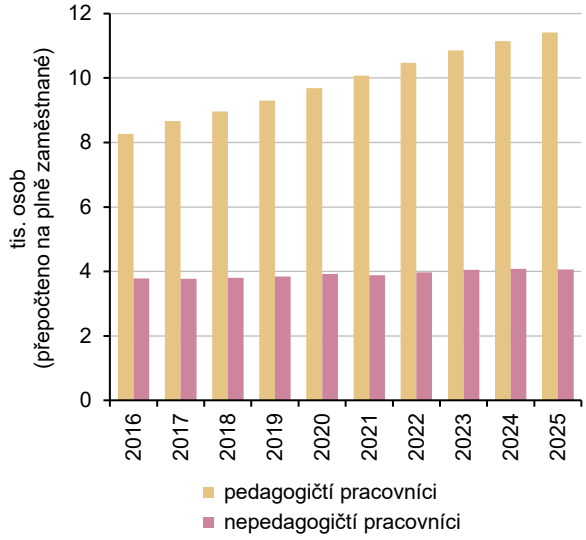
Počet studentů vysokých škol zřetelně vzrostl.

Maximálních hodnot dosahovaly počty studentů vysokých škol kolem roku 2010, poté následoval pokles, který postupně přešel ve stagnaci, resp. zřetelný nárůst. V akademickém roce 2025/2026 studovalo vysokou školu 13,0 tis. osob s trvalým bydlištěm v Pardubickém kraji (meziročně o 720 osob více). Počet absolventů vysokých škol s bydlištěm v Pardubickém kraji dosáhl maxima v akademickém roce 2012/2013, následoval desetiletý pokles, který přešel v mírný růst. Počet studujících VŠ v kraji (bez ohledu na místo bydliště) se v roce 2025/2026 meziročně zvýšil o 639 osob na 7,6 tis. (šlo o nejvyšší počet za posledních devět let), počet absolventů se ustálil na 1,5 tis.

Mezi zaměstnanci v regionálním školství se zvyšuje podíl pedagogických pracovníků.

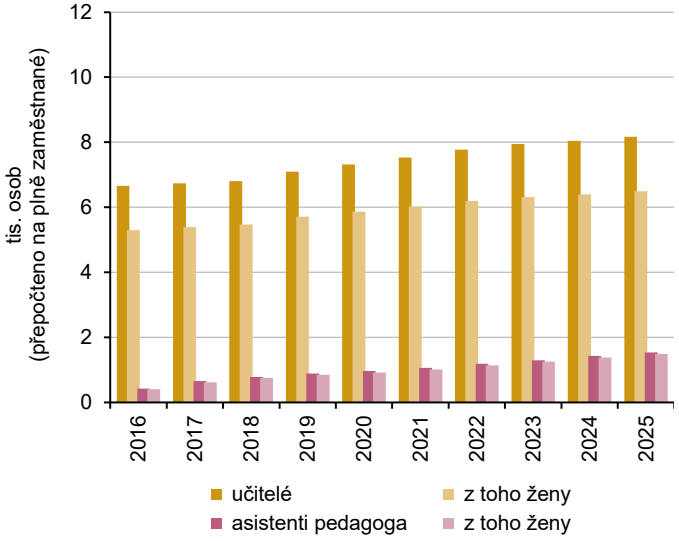
Z celkového počtu 15,5 tis. zaměstnanců v regionálním školství v kraji (přepočteno na osoby plně zaměstnané) tvořili pedagogičtí pracovníci[9] v roce 2025 téměř tři čtvrtiny (73,7 %, tj. o 5 procentních bodů více než před deseti lety). Jestliže počet pedagogických pracovníků se za uplynulou dekádu v kraji zvýšil o více než třetinu (na 11,4 tis. v roce 2025), nárůst počtu nepedagogických pracovníků[10] ve stejném období (na 4,1 tis. v roce 2025) byl pouze sedmiprocentní.

Graf 2.23 Zaměstnanci v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Graf 2.24 Učitelé a asistenti pedagoga v regionálním školství v Pardubickém kraji (k 30. 9.)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

[9] Pedagogičtí pracovníci vykonávají přímou vyučovací, výchovnou, speciálně pedagogickou nebo pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních. Do této kategorie patří učitelé, učitelé odborného výcviku, asistenti pedagoga, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, školští logopedi, pedagogové volného času, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci.

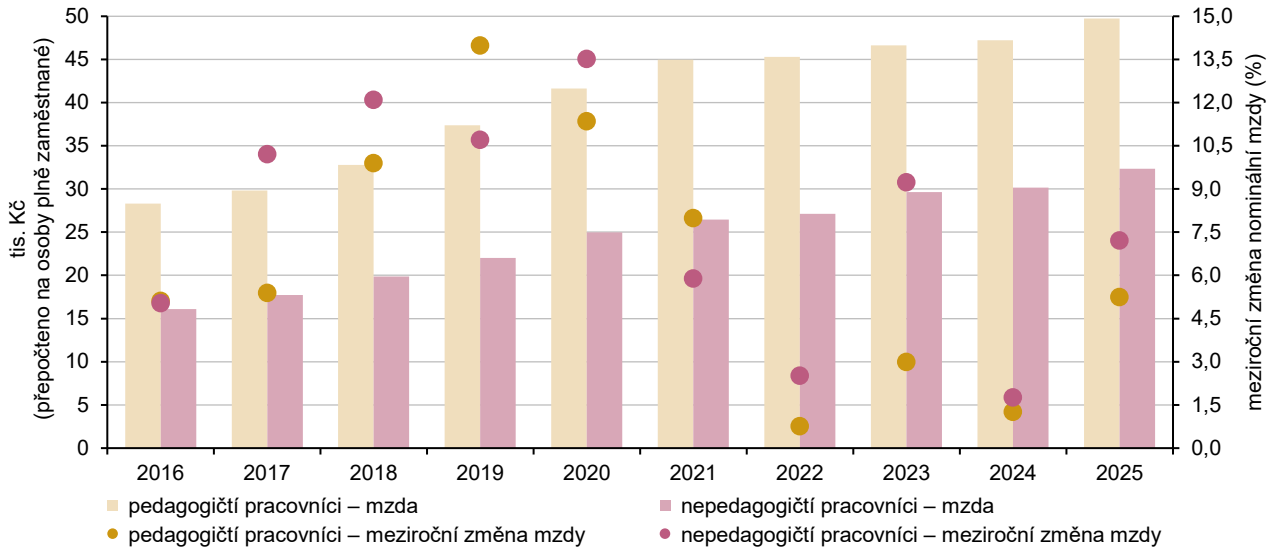
[10] Nepedagogičtí pracovníci zahrnují technickohospodářské pracovníky, provozní zaměstnance, obchodně provozní zaměstnance a ostatní zaměstnance ve školách a školských zařízeních (např. kuchaři a kuchařky, uklízečky, školníci, vrátní, pracovníci skladů, účetní, ekonomové, personalisté).

Relativní přírůstky počtu učitelů v regionálním školství se snižují, počet asistentů pedagoga se výrazně zvýšil.

Počet učitelů v regionálním školství[11] v kraji se v uplynulé dekádě každým rokem zvyšoval, k 30. září 2025 pak dosáhl počtu 8 165 (přepočteno na osoby plně zaměstnané), tj. téměř o 23 % více než před deseti lety. V posledních šesti letech se však meziroční procentuální přírůstky počtu učitelů v kraji převážně snižovaly.

Asistentů pedagoga[12] přibývá v regionálním školství výrazně rychleji než učitelů. Ke konci září 2025 jich v kraji působilo 1 531 (přepočteno na plně zaměstnané), což byl ve srovnání se stavem v roce 2016 (první rok srovnatelné časové řady) 3,6x vyšší počet. V pozicích asistentů pedagoga působí nejčastěji ženy (z 96,9 % v září 2025 při 79,6% podílu žen v kategorii učitelů).

Graf 2.25 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mzdy nepedagogických pracovníků rostou rychleji než mzdy pedagogických pracovníků.

Průměrné hrubé měsíční mzdy pedagogických pracovníků v regionálním školství v Pardubickém kraji od roku 2020 mírně převyšují celorepublikový průměr. V roce 2025 se částkou 49 718 Kč v mezikrajském srovnání řadily na čtvrtou nejvyšší příčku (při dlouhodobém maximu v Praze a nejnižší hodnotě v posledních čtyřech letech v Ústeckém kraji).

Mzdy nepedagogických pracovníků jsou ve srovnání s pedagogickými pracovníky na krajské i celorepublikové úrovni přibližně o 35 % nižší (ještě před deseti lety však tento rozdíl činil 43 %). V roce 2025 nepedagogičtí pracovníci v kraji pobírali 32 327 Kč hrubého měsíčně, což byla mezi kraji šestá nejvyšší částka (při maximální hodnotě v Praze a minimu ve Zlínském kraji). Ve srovnání s průměrem Česka jsou mzdy nepedagogických pracovníků v kraji od roku 2023 nižší.

Mzdy učitelů v regionálním školství v kraji jsou páté nejvyšší v mezikrajském srovnání, mzdy asistentů pedagoga čtvrté nejvyšší.

V roce 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v regionálním školství v kraji (po přepočtu na plné pracovní úvazky) 53 579 Kč, což byla v mezikrajském srovnání (obdobně jako v předchozích dvou letech) pátá nejvyšší hodnota (při dlouhodobém maximu v Praze a šestiletém minimu v Moravskoslezském kraji). Od roku 2020 přitom

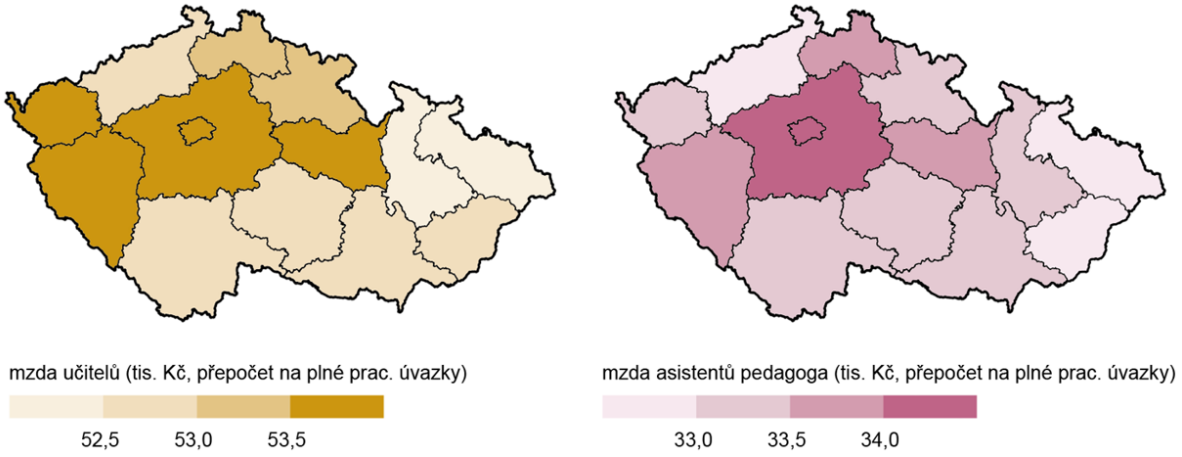
[11] Kategorie učitelé v regionálním školství zahrnuje pracovníky s přímou vyučovací povinností v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách, vedoucí pracovníky škol, výchovné poradce a učitele odborného výcviku.

[12] Asistenti pedagoga zlepšují přístup žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání a současně přispívají k vytváření inkluzivního prostředí třídy a k naplňování vzdělávacích potřeb všech žáků ve třídě.

mzdy učitelů v kraji trvale překračují republikový průměr. Meziroční tempo růstu nominálních mezd učitelů vrcholilo v roce 2019, kdy byl v kraji i celorepublikově zaznamenán téměř 15% přírůstek oproti roku předchozímu, následovalo období zpomalení růstu (v roce 2025 meziroční nárůst mírně překročil pětiprocentní hranici).

Rovněž mzdy asistentů pedagoga v kraji od roku 2020 trvale dosahují vyšší částky ve srovnání s republikovým průměrem; v roce 2025 činily 33 759 Kč a řadily se tak na čtvrtou nejvyšší příčku mezikrajského žebříčku (s maximem v průběhu celé dekády v Praze a minimem ve Zlínském kraji).

Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů a asistentů pedagoga v regionálním školství v krajích v roce 2025

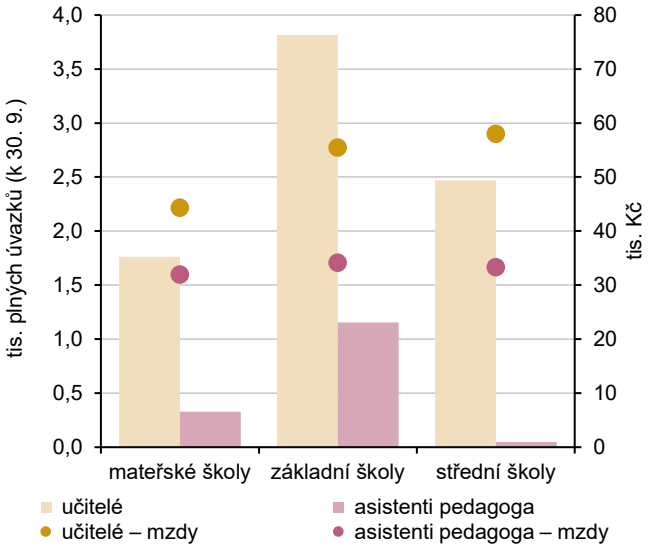

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mzdy asistentů pedagoga se v závislosti na druhu školy odlišují menší měrou než v případě učitelů.

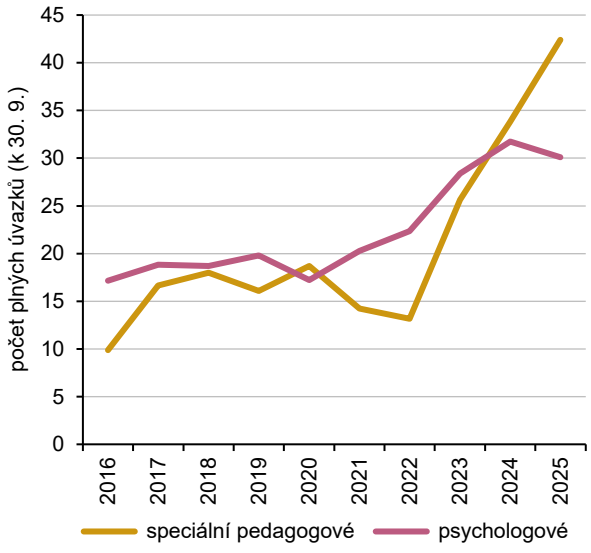
Zatímco u učitelů je výše mzdy výrazně ovlivněna druhem školy, v případě asistentů pedagoga je tento vliv patrný mnohem méně. Jestliže v roce 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda učitelů nejvyšší částky na středních školách (58 029 Kč; hodnoceno bez vzdělávání na konzervatoři a bez učitelů odborného výcviku), v mateřských školách byla téměř o čtvrtinu nižší. U asistentů pedagoga rozdíl mezi nejvyšší mzdou (34 147 Kč na základních školách; hodnoceno včetně přípravných tříd ZŠ a přípravného stupně ZŠ speciálních) a nejnižší mzdou (31 946 Kč v mateřských školách) nedosahoval jedné desetiny.

Graf 2.26 Učitelé a asistenti pedagoga a jejich mzdy podle druhu školy v Pardubickém kraji v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Graf 2.27 Speciální pedagogové a psychologové v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet speciálních pedagogů a psychologů v regionálním školství postupně roste.

V oblasti regionálního školství neustále nabývá na významu činnost speciálních pedagogů a psychologů. Oproti stavu před deseti lety se počet speciálních pedagogů v kraji (přepočteno na plné úvazky, bez učitelů se speciálně pedagogickou kvalifikací vykonávající přímou vyučovací činnost) zvýšil z necelých 10 na 42. V mezikrajském srovnání se jednalo o jeden z nejnižších počtů (třetí nejnižší v letech 2024 a 2025), a to i po přepočtu na počet žáků. Počet plných úvazků psychologů v regionálním školství v kraji se v poslední dekádě zvýšil téměř dvojnásobně, a to na 30 ke konci září 2025. V mezikrajském žebříčku se v počtu plných úvazků psychologů (i po přepočtu na počet žáků) kraj drží zhruba uprostřed.

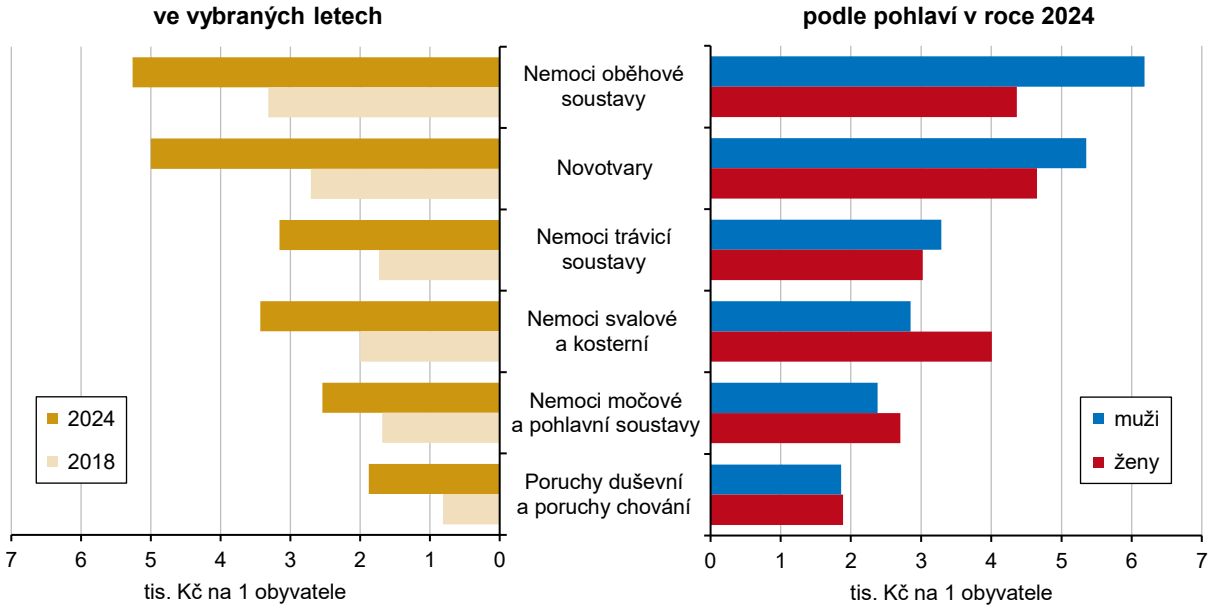
Zdraví

Nejrychleji rostou výdaje na léčbu poruch duševních, resp. poruch chování a léčbu novotvarů.

V roce 2024 (poslední dostupné údaje) bylo v Pardubickém kraji zdravotními pojišťovnami vynaloženo na zdravotní péči v průměru 45,3 tis. Kč na obyvatele (celorepublikově 47,2 tis. Kč), tj. o 3,9 tis. Kč více oproti roku předchozímu. Toto meziroční navýšení o 9,3 % bylo třetí nejnižší mezi kraji. Největší měrou výdaje rostly v roce 2020 (meziročně téměř o 15 %), resp. v roce 2021 (o 12 %), a to zejména v souvislosti s pandemií covidu-19. Z vybraných diagnóz prezentovaných v níže uvedeném grafu vzrostly průměrné výdaje mezi roky 2018 a 2024 procentuálně nejvíce v případě poruch duševních a poruch chování (2,3x) a novotvarů (téměř o 85 %).

Od roku 2018 se výdaje na obyvatele v kraji řadí na sedmou nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání (při nejvyšších hodnotách dosahovaných nejčastěji v Moravskoslezském kraji a nejnižší částce v roce 2024 (i 2023) v Plzeňském kraji). Ve všech krajích byly celkové výdaje v roce 2024 vyšší u žen než u mužů (v kraji o 1,7 tis. Kč, v celém Česku o 2,4 tis. Kč na osobu). Zatímco v případě léčby nemocí oběhové soustavy bylo v kraji vynaloženo na jednoho muže o 1,8 tis. Kč více než na jednu ženu, v kategorii nemocí svalových a kosterních výdaje na léčbu žen převažovaly nad muži o 1,2 tis. Kč na osobu.

Graf 2.28 Výdaje zdravotních pojišťoven na vybrané diagnózy v Pardubickém kraji

Zdroj: ÚZIS ČR, dopočty ČSÚ

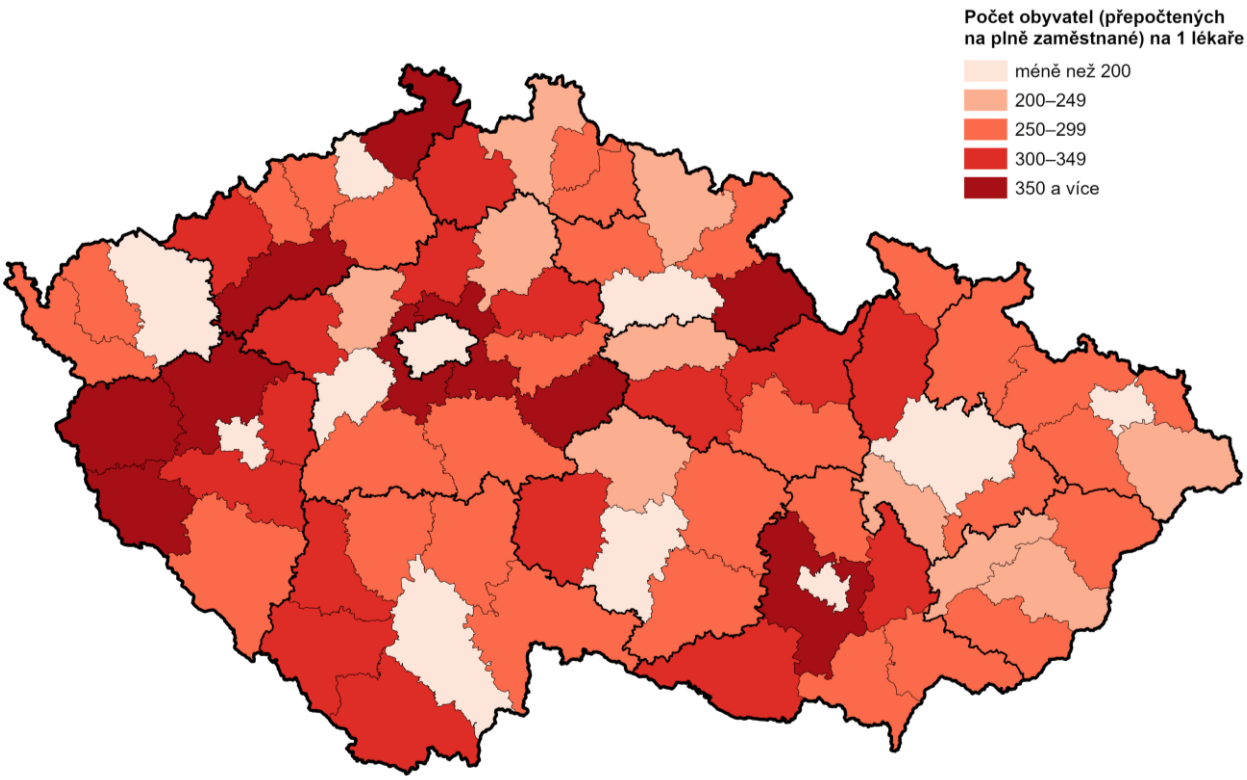
Počet obyvatel na jednoho lékaře se zvýšil.

V roce 2024 (poslední dostupné údaje) působilo ve zdravotnických zařízeních v Pardubickém kraji 1 972 lékařů (přepočtené počty), což je o 194 lékařů méně oproti předchozímu roku a zároveň nejméně od roku 2011. Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře v kraji rostl již třetím rokem v řadě, meziročně se přitom zvýšil téměř o 24 osob na 268,5 a v mezikrajském srovnání se kraj posunul z třetí na druhou nejvyšší pozici za Středočeský kraj (s 313,3 obyvateli na jednoho lékaře). Nejméně obyvatel na lékaře dlouhodobě připadá v Praze (121,1 v roce 2025).

V meziokresním srovnání v rámci celé republiky se v počtu obyvatel na jednoho lékaře z okresů Pardubického kraje na 12. nejvyšším místě v roce 2024 nacházelo Chrudimsko (s 345 osobami na jednoho lékaře), 14. nejnižší pozici naopak zaujímal (s 209 osobami) okres Pardubice.

Nadále v Pardubickém kraji i celém Česku pokračoval pokles počtu samostatných ordinací praktických lékařů pro dospělé (v kraji na 206 v roce 2024) i ordinací stomatologů (212).

Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Průměrná ošetřovací doba v nemocnicích akutní péče se postupně zkracuje.

V roce 2024 připadalo na 1 000 obyvatel kraje 3,67 lůžek v nemocnicích akutní péče (přibližně stejně jako v roce předchozím a zároveň nejméně za posledních patnáct let). V mezikrajském srovnání se v roce 2024 jednalo (jako v předchozím roce) o 3. nejnižší místo. V počtu případů hospitalizací v nemocnicích akutní péče na 1 000 obyvatel (122,6 v roce 2024) se kraj dlouhodobě řadí na druhou nejnižší pozici mezikrajského žebříčku za Středočeský kraj. Průměrná ošetřovací doba v nemocnicích akutní péče se v kraji i celorepublikově postupně zkracuje (na 5,1 dne v kraji v roce 2024, což je třetí nejkratší doba po Karlovarském a Ústeckém kraji; v roce 2010 se přitom pohybovala kolem 5,8 dne).

Státní sociální podpora

Počet vyplacených dávek pěstounské péče vzrostl na dlouhodobé maximum.

V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji vyplaceno 483 tis. dávek státní sociální podpory a pěstounské péče (dávky SSP a PP)[13] v celkové výši 2,7 mld. Kč. Oproti roku 2024 počet vyplacených dávek SSP v kraji klesl o 25,8 tis. (o 5,3 %), a to především díky rodičovskému příspěvku (snížení o 10,0 %) a přídavku na dítě (-9,4 %). Růst se naopak týkal především příspěvku na bydlení a dávek pěstounské péče; v obou případech dosáhl jejich počet v roce 2025 dlouhodobého maxima.

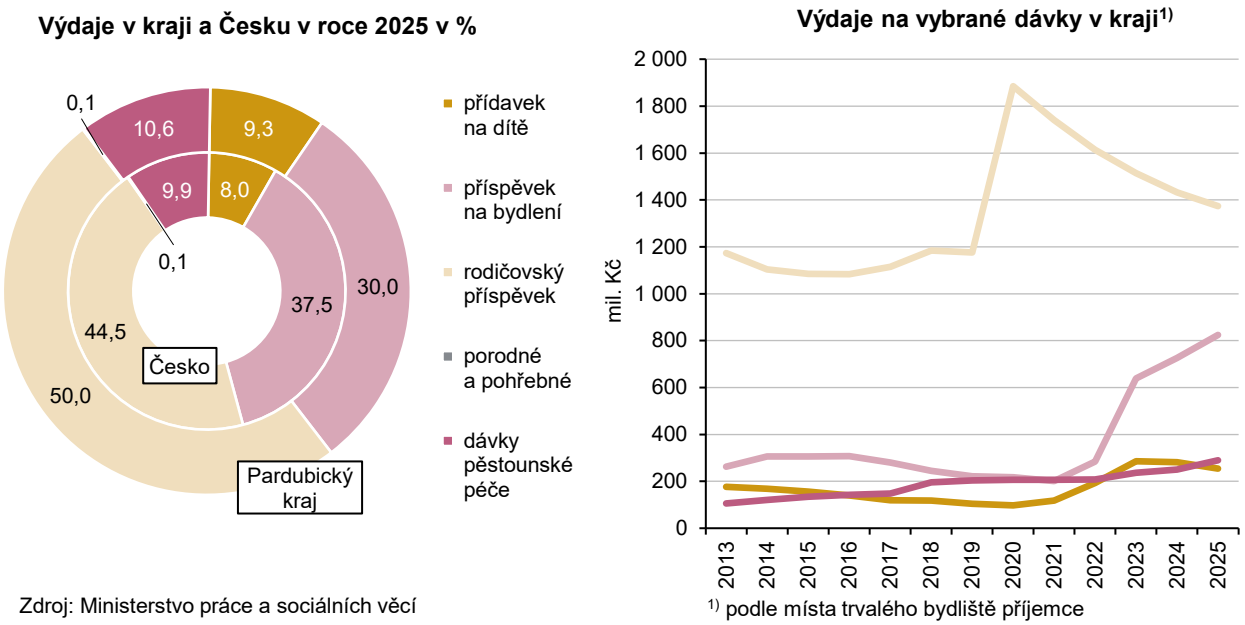
Meziroční nárůst výdajů byl zaznamenán zejména v případě příspěvku na bydlení a dávek pěstounské péče.

Jestliže výdaje na příspěvek na bydlení v kraji oproti roku 2024 vzrostly o 13 %, v případě přídavku na dítě došlo k poklesu téměř o 10 % a výdaje na rodičovský příspěvek zaznamenaly 4% snížení. V úhrnu výdaje na dávky SSP v kraji meziročně vzrostly o 0,5 % při téměř 16% zvýšení výdajů na dávky pěstounské péče. V dlouhodobém pohledu byly celkové výdaje na dávky SSP i PP v roce 2025 v kraji nejvyšší.

Podíl výdajů na příspěvek na bydlení v kraji je oproti celému Česku podprůměrný.

Nadále v kraji zjišťujeme oproti celorepublikové struktuře nadprůměrné zastoupení výdajů na dávky spojené s dětmi (zejména rodičovský příspěvek a přídavek na dítě) a výrazně nižší podíl výdajů týkajících se příspěvku na bydlení.

Graf 2.29 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Pardubickém kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

1) podle místa trvalého bydliště příjemce

Výdaje na dávky SSP a PP v přepočtu na obyvatele dosáhly maxima.

Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v přepočtu na 1 obyvatele činily v roce 2025 na republikové úrovni 5 753 Kč, v Pardubickém kraji byly o 567 Kč nižší (5 186 Kč). V mezikrajském srovnání měly výdaje na dávky SSP a PP na obyvatele nejvyšší hodnotu v Moravskoslezském kraji (7 806 Kč) a nejnižší v kraji Plzeňském (4 621 Kč); Pardubický kraj se zařadil na 9. místo mezi kraji. Po mírném nárůstu výdajů na dávky SSP a PP na obyvatele mezi lety 2017 a 2018 a následném poklesu v roce 2019 se v roce 2020 výdaje na obyvatele meziročně zvýšily značnou měrou, nadprůměrné zůstaly i v dalších letech, přičemž v roce 2025 dosáhly dlouhodobého maxima.

[13] Systém státní sociální podpory upravuje zákon č. 117/1995 Sb. Některé dávky jsou poskytovány v závislosti na příjmu domácnosti (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné), u rodičovského příspěvku a pohřebného příjmový limit neplatí. Krajské údaje nezahrnují jednorázový příspěvek na dítě vyplácený v letech 2022 a 2023. Dávky pěstounské péče jsou od roku 2013 samostatně upraveny zákonem č. 359/1999 Sb. a mezi dávky státní sociální podpory se nezapočítávají. Od 1. 10. 2025 nahradila tzv. superdávka (dle zákona č. 151/2025 Sb.) přídavek na dítě a příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory a příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi; již přiznané dávky byly do konce roku 2025 vypláceny podle původních pravidel.

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Pokles počtu lůžek v domovech pro seniory se zastavil.

K 31. 12. 2025 bylo v Pardubickém kraji dle údajů MPSV provozováno celkem 182 zařízení sociálních služeb[14], z toho ve 108 zařízeních bylo k dispozici 4 697 lůžek pro zajištění pobytových služeb. Přibližně 42,6 % této lůžkové kapacity je k dispozici v domovech pro seniory (zařízení poskytují pobytové služby osobám se sníženou soběstačností, zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby). Počet lůžek v těchto zařízeních pro seniory poskytujících celoroční pobytové služby v kraji v letech 2017 až 2023 trvale klesal, následoval nepatrný nárůst na 2 000 lůžek ke konci roku 2025 (o 208 lůžek méně oproti roku 2016, kdy bylo dosaženo jejich maximálního počtu).

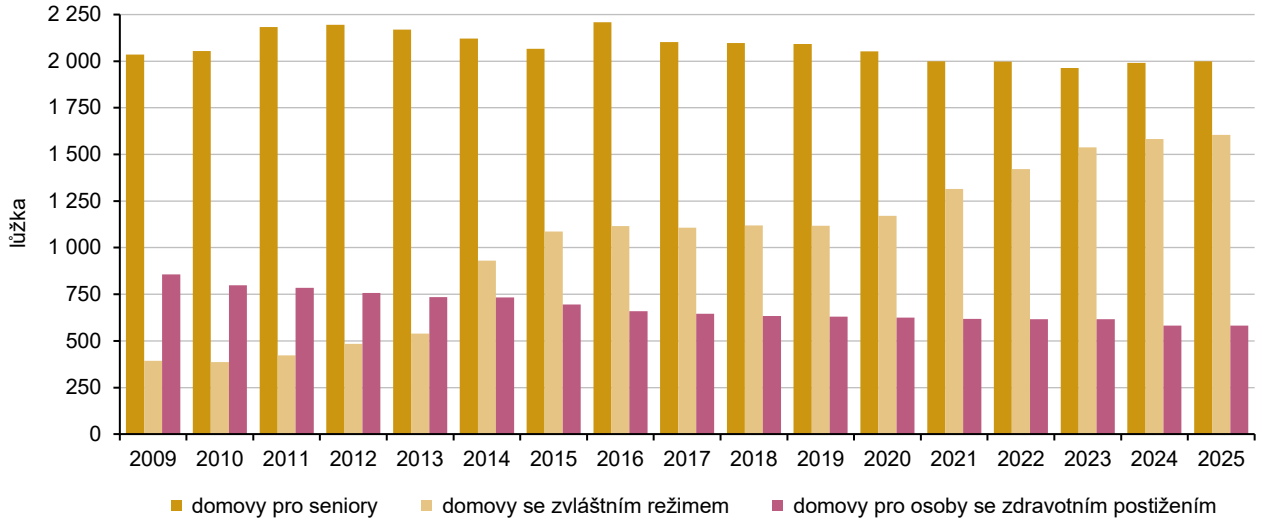
Lůžek v domovech se zvláštním režimem nadále přibývá.

Nadále rostoucí trend počtu lůžek lze sledovat v domovech se zvláštním režimem poskytujících celoroční pobytové služby osobám trpícím duševním onemocněním, závislostí na návykových látkách, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. K 31. 12. 2025 bylo v těchto zařízeních v kraji k dispozici 1 605 lůžek (tj. třetina veškeré lůžkové kapacity sociálních služeb v kraji a zároveň o 22 lůžek více než v roce předchozím).

Počet lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením se meziročně nezměnil.

V domovech pro osoby se zdravotním postižením v kraji se počet lůžek dlouhodobě snižuje. V těchto zařízeních poskytujících pobytové služby s celoročním provozem osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení bylo ke konci roku 2025 v kraji k dispozici 582 lůžek (tj. stejný počet jako v roce předchozím, avšak o 7 % méně než před pěti a o 16 % méně než před deseti lety).

Graf 2.30 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Azylové domy v kraji nabízejí více než 200 lůžek.

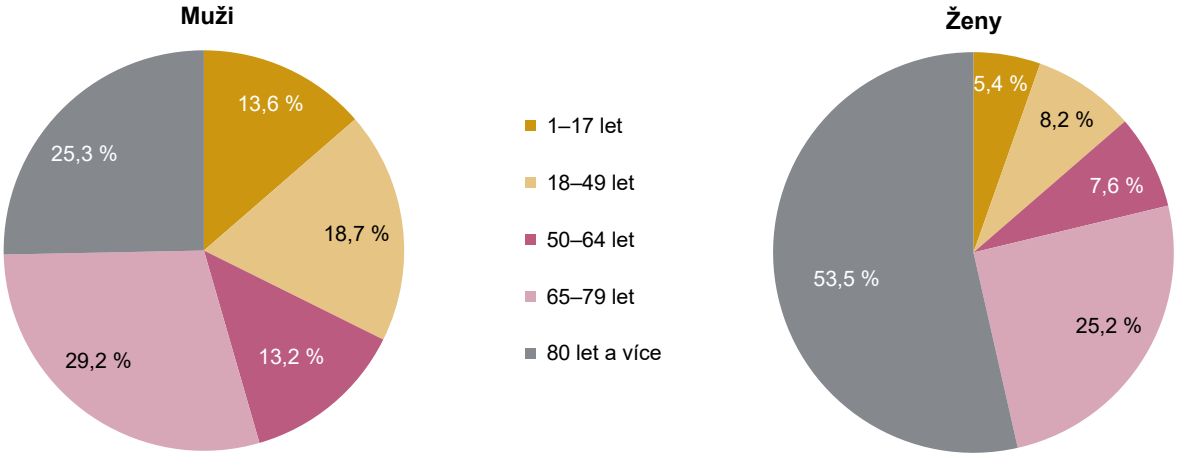
Zbývajících 510 lůžek z celkového počtu 4 697 v kraji na konci roku 2025 bylo k dispozici v azylových domech (243 lůžek), chráněném bydlení (159 lůžek), centrech sociálně rehabilitačních služeb, týdenních stacionářích, domech na půl cesty a zařízeních pro krizovou pomoc.

[14] Podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Základní druhy a formy sociálních služeb tvoří sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Výdaje na příspěvek na péči v kraji meziročně vzrostly.

V prosinci 2025 bylo v kraji v průměru 19,5 tis. příjemců příspěvku na péči (osob závislých na pomoci jiné osoby), z toho nejvíce osob spadalo do kategorie druhého stupně (tedy středně těžké) závislosti (6,4 tis., tj. přibližně třetina). Příspěvek na péči pro úplnou závislost (stupeň IV) pak pobíralo v průměru 2,7 tis. osob (tedy téměř 14 % z celkového počtu). Z pohledu na věkové kategorie příjemců příspěvku na péči je zřejmá převaha osob starších 65 let (13,5 tis. osob v kraji v prosinci 2025, z toho 68 % žen). Po přepočtu na krajskou populaci zjišťujeme nejvíce příjemců příspěvku na péči ve Zlínském, Ústeckém a Královéhradeckém kraji, na opačné straně stojí Praha se Středočeským krajem (Pardubický kraj se nachází na osmé pozici). Výdaje na příspěvek na péči v kraji v roce 2025 činily 2 265 mil. Kč, což bylo o 256 mil. Kč, tj. 12,8 % více než v roce předchozím (celorepublikově došlo k navýšení o 12,5 %).

Graf 2.31 Příjemci příspěvku na péči podle pohlaví a věku v Pardubickém kraji v prosinci 2025

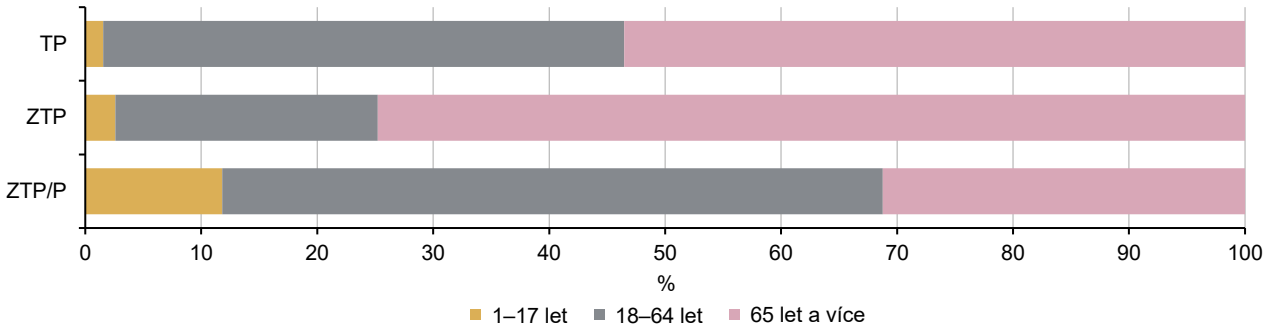

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Osoby mladší 18 let vlastní nejčastěji průkaz ZTP/P.

V prosinci roku 2025 bylo podle MPSV v Pardubickém kraji 17,7 tis. držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Po přepočtu na obyvatele připadalo nejvíce držitelů průkazů OZP ve Zlínském kraji a nejméně v Praze; Pardubický kraj se řadil na osmé místo mezikrajského žebříčku. Dvěma třetinami se na celkovém počtu držitelů průkazů OZP v kraji podíleli těžce postižení (s průkazem ZTP), více než pětinu zaujímali zvlášť těžce postižení s potřebou průvodce (ZTP/P) a desetinu tvořili středně těžce postižení (TP). Osoby mladší 18 let měly nejvyšší (téměř 12%) zastoupení mezi držiteli průkazů ZTP/P a nejnižší v kategorii TP (1,5 %).

Graf 2.32 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku v Pardubickém kraji v prosinci 2025

TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

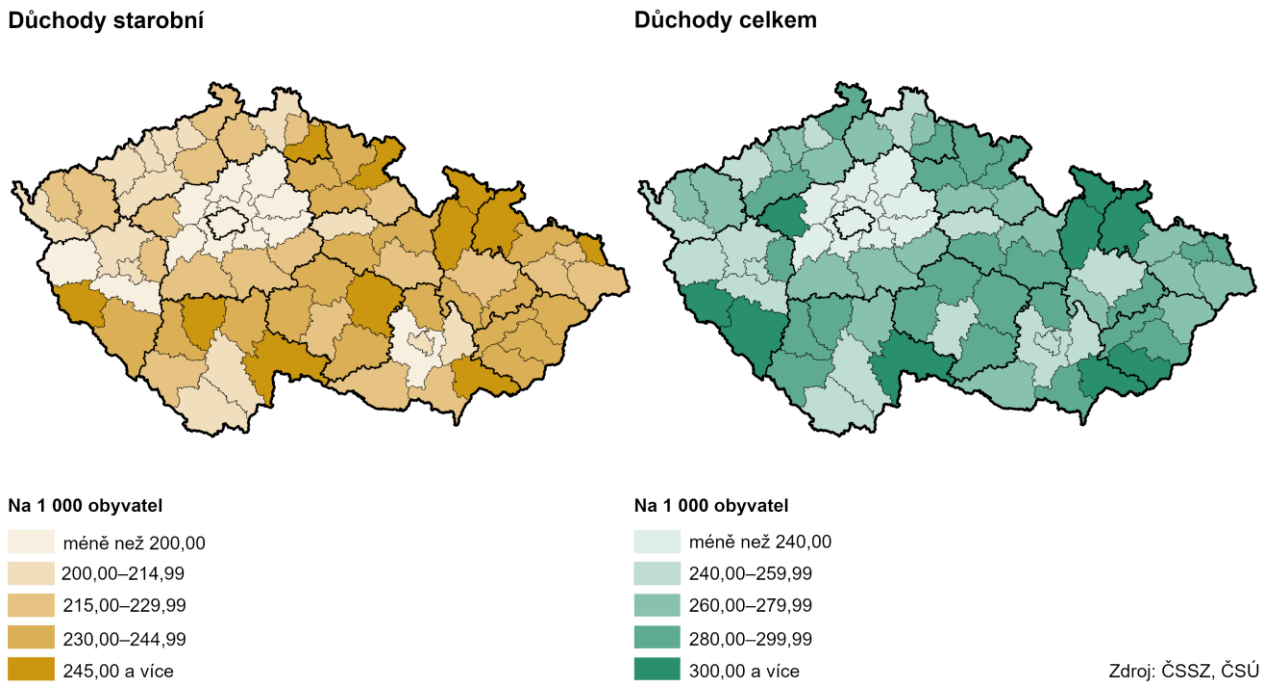
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důchodci, důchody

Počet důchodců se meziročně snížil.

V prosinci 2025 splňovalo v Pardubickém kraji podmínky pro výplatu některého z důchodů 144 313 osob. Mezi všemi příjemci důchodů převažovaly ženy z 57,9 % (83 538 žen), muži tvořili 42,1% podíl (60 775 mužů). Celkový počet osob pobírajících důchod v Pardubickém kraji v roce 2025 se meziročně snížil o 866 osob. Meziroční pokles počtu příjemců důchodů v roce 2025 vystřídal předchozí dvouleté období, ve kterém se jejich počty v kraji zvyšovaly.

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

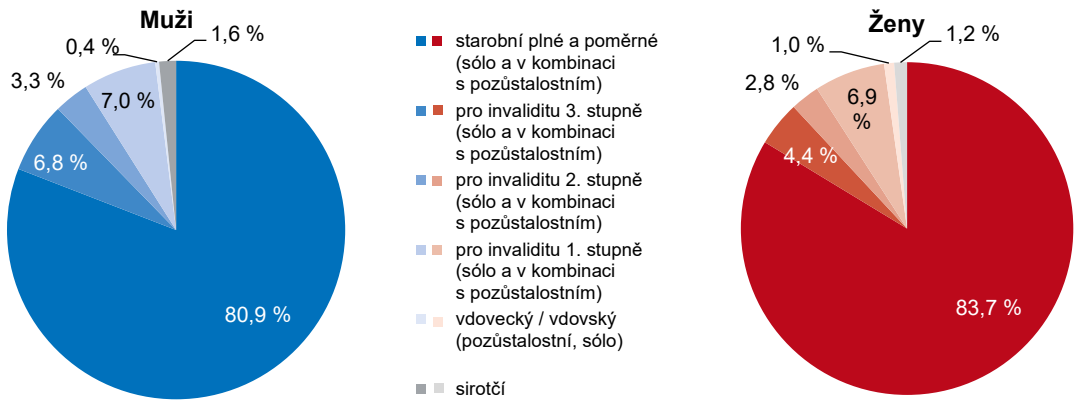

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

Mezi důchodci převažovaly osoby pobírající starobní důchod.

Dle jednotlivých důchodových kategorií byla z celkového počtu příjemců důchodů v Pardubickém kraji v roce 2025 nejpočetněji zastoupena kategorie příjemců starobních důchodů, kteří tvořili 82,5 % osob (119,1 tis.); vyšší zastoupení starobních důchodců bylo mezi ženami (83,7 %) než mezi muži (80,9 %). Kategorie příjemců invalidních důchodů zahrnovala 15,4 % (22,2 tis.) ze všech příjemců důchodů. Tato kategorie tvoří vyšší podíl mezi muži (17,1 %) než mezi ženami (14,1 %). Vdovský a vdovecký důchod sólo pobíralo celkem 0,7 % osob (1,0 tis.) a sirotčí důchod 1,4 % osob (2,0 tis.).

Graf 2.33 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2025

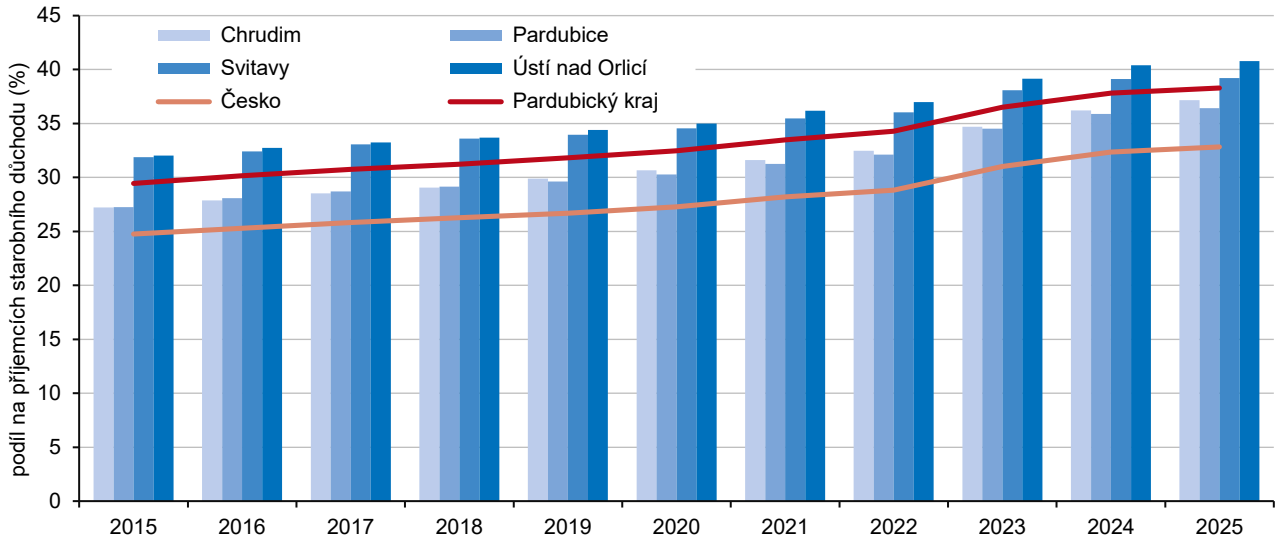

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Zvyšuje se počet lidí, kteří pobírají předčasný starobní důchod.

Mezi příjemci starobního důchodu každoročně roste podíl osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Graf 2.34 Příjemci předčasného starobního důchodu v Pardubickém kraji a jeho okresech (v prosinci)

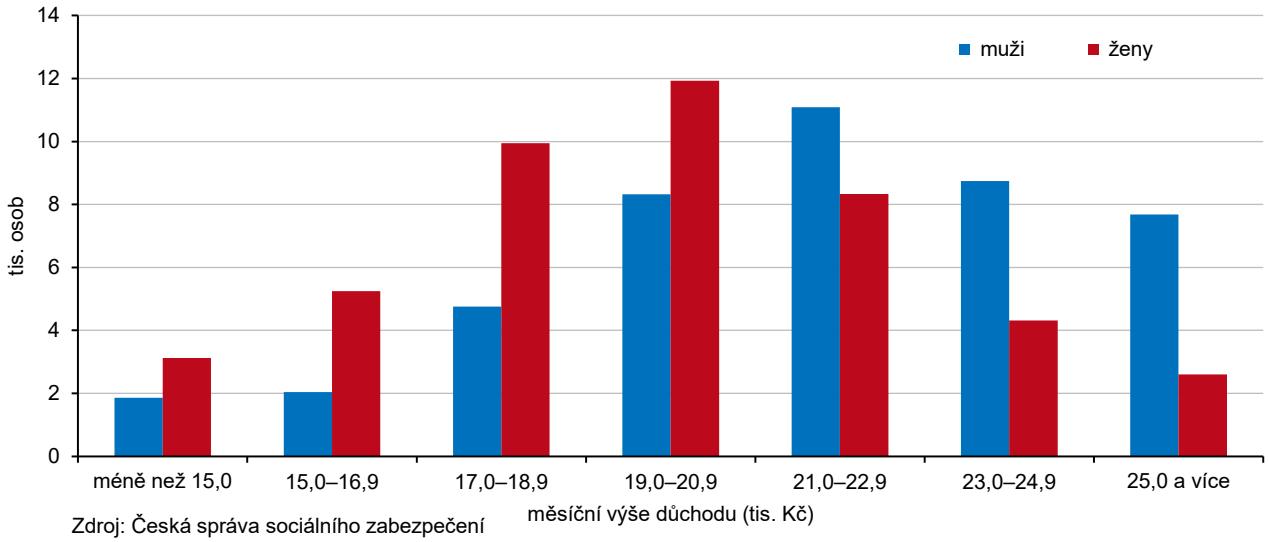

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Muži odcházejí do předčasného starobního důchodu častěji než ženy.

V prosinci 2025 pobíralo v Pardubickém kraji předčasný starobní důchod (samostatně i v souběhu s pozůstalostním důchodem) 38,3 % (45,5 tis. osob) důchodců ve starobním důchodu. Od roku 2015 vzrostl počet osob, které odešly do předčasného důchodu, o 10,2 tisíce, podíl důchodců v předčasném starobním důchodu vzrostl o 8,9 procentního bodu. Vzestupný trend je patrný u obou pohlaví. Vyšší podíl důchodců v předčasném důchodu je dlouhodobě patrný u mužů, u kterých na konci roku 2025 v kraji činil 40,9 %. Ženy v předčasném důchodu v kraji tvořily 36,5 % příjemkyň starobních důchodů. V absolutních číslech ženy v předčasném starobním důchodu v prosinci 2025 přečíslily muže o 5,5 tisíce osob.

Graf 2.35 Příjemci starobního důchodu plného sólo podle jeho měsíční výše a pohlaví v Pardubickém kraji v prosinci 2025

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrný starobní důchod byl čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Průměrný starobní důchod plný vyplácený sólo (bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem) v prosinci roku 2025 v Pardubickém kraji činil 20 895 Kč, byl proti průměru Česka nižší o 280 Kč a ve srovnání s ostatními kraji byl 4. nejnižší. Nejvyšší starobní důchody byly na konci roku 2025 vypláceny v Hl m. Praze (22 386 Kč), nejnižší pobírali příjemci žijící v Karlovarském kraji (20 329 Kč).

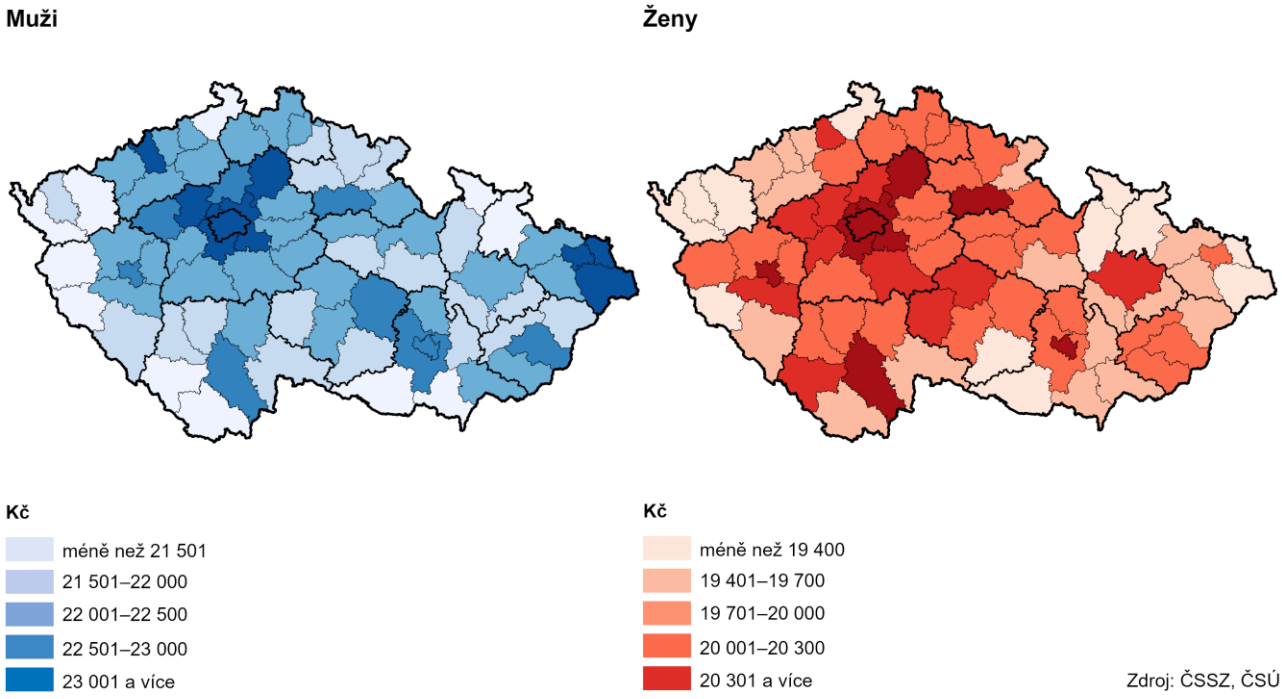
Výše starobních důchodů mužů byla čtvrtá nejnižší mezi kraji Česka.

Muži v Pardubickém kraji pobírali na konci roku 2025 plný starobní důchod bez souběhu ve výši 22 050 Kč. V rámci krajů České republiky byly nejvyšší starobní důchody mužů vypláceny v Hlavním městě Praze (23 732 Kč) a nejnižší v Karlovarském kraji (21 419 Kč), senioři v Pardubickém kraji se výší důchodů umístili na čtvrté nejnižší pozici. Od roku 2015 se starobní důchod mužů v kraji zvýšil v průměru o 9 829 Kč.

Starobní důchody žen byly o 2 282 Kč nižší než důchody mužů.

Ženy ve starobním důchodu v Pardubickém kraji pobíraly v průměru o 2 282 Kč nižší penze než muži a jejich plný důchod bez souběhu s pozůstalostním důchodem tedy v roce 2025 činil 19 768 Kč. V mezikrajském srovnání byly nejvyšší starobní důchody žen vypláceny obdobně jako u mužů v Hlavním městě Praze (21 268 Kč) a naopak nejnižší v Karlovarském kraji (19 344 Kč). Ženy z Pardubického kraje se výší starobního důchodu zařadily na pátou nejnižší pozici ve srovnání krajů. Od roku 2015 starobní důchod žen v Pardubickém kraji vzrostl o 9 619 Kč.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

Žen pobírajících vdovský důchod je v kraji 5x více než mužů vdovců.

Pozůstalostní důchod neboli vdovský a vdovecký důchod vyplácený samostatně nebo v kombinaci s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním) pobírala na konci roku 2025 více než pětina ze všech příjemců některého z důchodů v Pardubickém kraji (30,4 tis. osob). Žen pobírajících vdovský důchod bylo v prosinci 2025 v Pardubickém kraji celkem 25,5 tis., a to bylo 5krát více, než činil počet mužů s vdoveckým důchodem sólo a v kombinaci s přímým důchodem (5,0 tis. osob). Z porovnání počtu příjemců vdovských a vdoveckých důchodů v letech 2015 a 2025 je patrný výraznější pokles u žen (-8,4 %) než u mužů (-3,6 %).

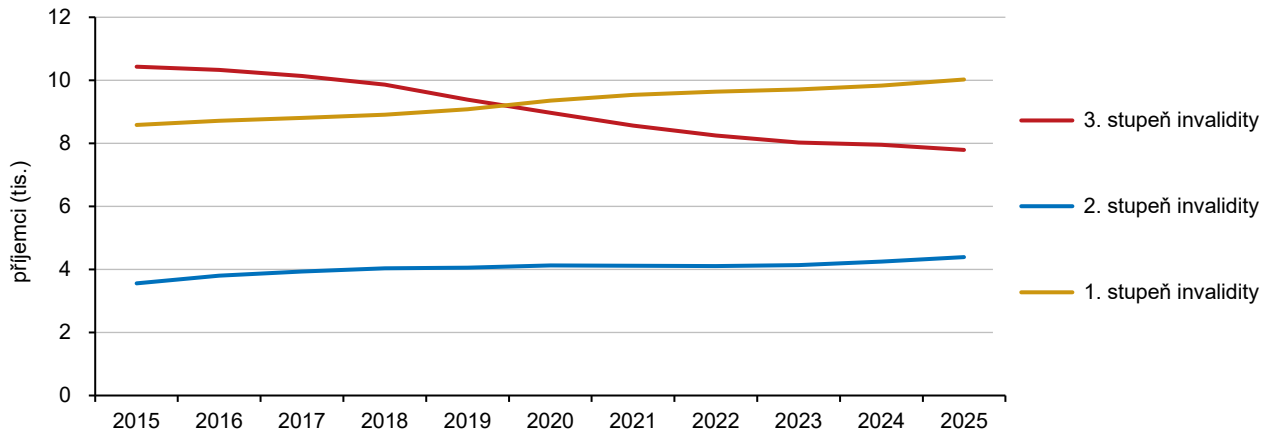
Výše pozůstalostních důchodů je pod republikovým průměrem, kromě vdoveckých důchodů vyplácených sólo.

Výše pozůstalostních důchodů vyplácených sólo nebo v kombinaci s přímým důchodem se v kraji pohybuje pod republikovým průměrem s výjimkou vdoveckých důchodů sólo, které v roce 2025 byly mezi kraji 4. nejvyšší (12 338 Kč) a o 193 Kč převyšovaly průměr Česka. Naproti tomu vdovecké důchody vyplácené v kombinaci s přímým důchodem byly v mezikrajském srovnání druhé nejnižší (24 514 Kč), o 624 Kč nižší, než činil republikový průměr. Vdovské důchody kombinované s přímým důchodem byly páté nejnižší (22 760 Kč) a vdovské důchody vyplácené sólo byly v mezikrajském srovnání šesté nejnižší (13 110 Kč).

Invalidní důchodci tvoří významnější podíl mezi muži než mezi ženami.

Celkem 22,2 tis. osob (15,4 % z celkového počtu příjemců důchodů) pobíralo v Pardubickém kraji v prosinci 2025 některou ze tří kategorií invalidního důchodu. Mezi muži, kteří pobírají důchod, tvoří invalidní důchodci významnější podíl (17,1 %; 10,4 tis. osob.) než mezi ženami (14,1 %; tj. 11,8 tis. osob). Příjemci důchodů pro invaliditu 3. stupně (sólo včetně souběhu s pozůstalostním důchodem) představovali druhý nejvyšší podíl z celkového počtu příjemců invalidních důchodů, a to 35,1 % (7,8 tis. osob). Oproti roku 2015 se počet příjemců důchodů pro invaliditu 3. stupně snížil o čtvrtinu. Příjemci důchodů pro invaliditu 2. stupně tvořili v roce 2025 téměř pětinu ze všech invalidních důchodců v kraji (19,8 %, tj. 4,4 tis. osob) a jejich počet od roku 2015 vzrostl o pětinu. Nejvyšší podíl (45,1 %, tj. 10,0 tis. osob) ze všech invalidních důchodců představovali příjemci důchodu pro invaliditu 1. stupně. Od roku 2015 vzrostl jejich počet v kraji o 16,8 %.

Graf 2.36 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity v Pardubickém kraji (v prosinci)
(včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná výše invalidních důchodů byla vyšší než celostátní průměr ve všech kategoriích.

Průměrná výše invalidních důchodů vyplácených sólo v Pardubickém kraji v roce 2025 byla ve srovnání s celostátním průměrem vyšší u všech kategorií. Invalidní důchody 3. stupně byly v mezikrajském žebříčku šesté nejvyšší (17 730 Kč). Čtvrté nejvyšší ve srovnání krajů byly důchody pro invaliditu 2. stupně (12 073 Kč) a třetí příčku obsadily v kraji vyplácené důchody pro invaliditu 1. stupně (10 204 Kč).

Dva tisíce osob v kraji pobíraly sirotčí důchod.

Více než dva tisíce osob pobíraly v prosinci 2025 v Pardubickém kraji sirotčí důchod v průměrné výši 10 965 Kč. Počet příjemců sirotčích důchodů v kraji se dlouhodobě pohybuje kolem 2 tisíc, průměrná výše však oproti roku 2015 vzrostla téměř dvojnásobně. V rámci okresů Pardubického kraje nejvyšší počet osob pobírajících sirotčí důchod žije v okrese Pardubice (633 osob, tj. 31,3 % krajského úhrnu) a nejnižší v okrese Chrudim (425 osob; 21,0 %).

Kultura

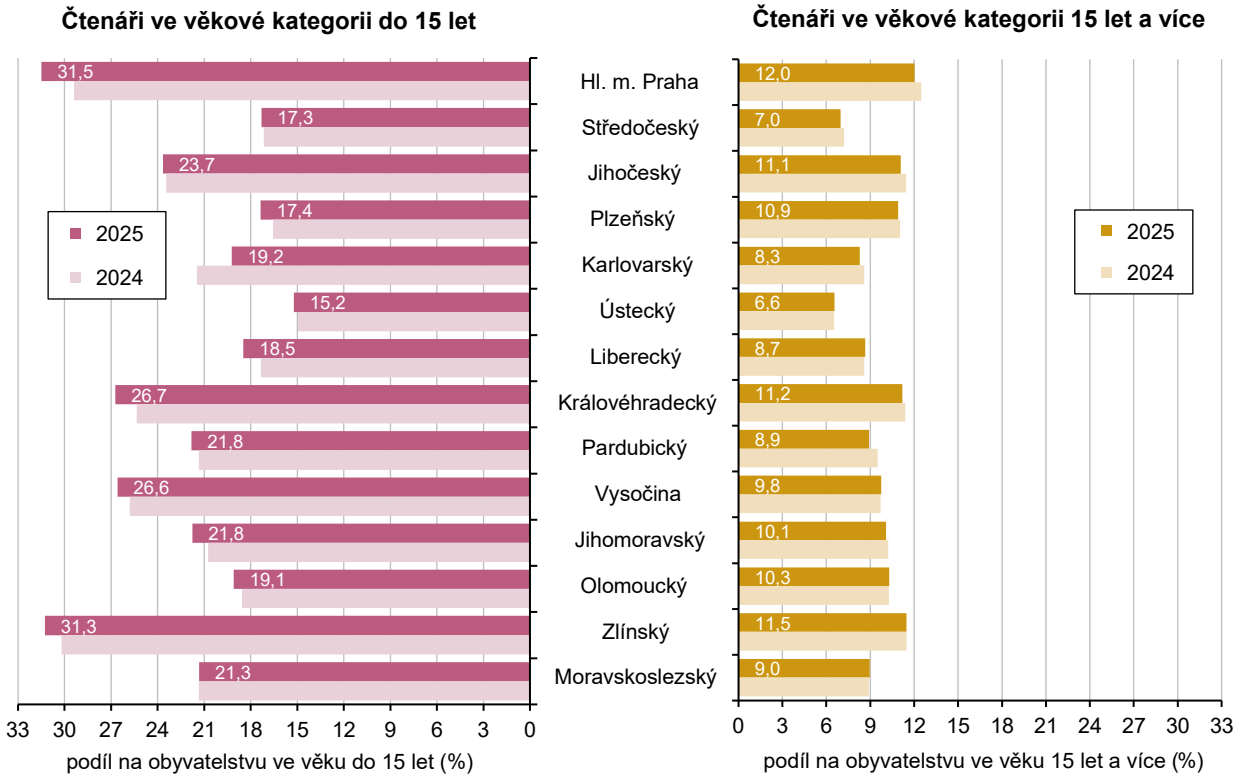
Na území kraje bylo ke konci roku 2025 v provozu 383 veřejných knihoven a 27 poboček těchto knihoven, přičemž v jejich vlastnictví se nacházelo 4,3 % z celého knihovního fondu veřejných knihoven v Česku.

Ke konci roku 2025 bylo v Pardubickém kraji v provozu 383 veřejných knihoven a 27 poboček knihoven (lokálně vyčleněných částí knihoven (včetně pojízdných zařízení), které jsou jejich organizačními částmi a pracují pod jejich přímým vedením). Návštěvníkům bylo v těchto knihovnách a jejich pobočkách k dispozici 2 137 studijních míst a 507 počítačů s připojením k internetu. Do vlastnictví veřejných knihoven v kraji patřilo 2 639 849 knihovních jednotek, tj. 4,3 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku. Zatímco nejvyšší počet knihovních jednotek připadal na veřejné knihovny v Praze (16,5 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku), nejnižší počet evidujeme ve veřejných knihovnách v Karlovarském kraji (2,3 %). Veřejným knihovnám v Pardubickém kraji patřila v tomto žebříčku druhá nejnižší hodnota.

V mezikrajském srovnání se knihovny Pardubického kraje prezentovaly nejnižším počtem studijních míst na knihovnu a druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu.

Knihovny v kraji patří v průměru mezi nejmenší v celém Česku. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo ke konci roku 2025 přibližně šest tisíc čtyři sta knihovních jednotek (6 439), pět studijních míst (5,2) a jeden počítač (pro návštěvníky) s připojením k internetu (1,2). V mezikrajské komparaci veřejných knihoven (vč. poboček) se knihovny v kraji vyznačovaly nejnižším počtem studijních míst na jednu knihovnu, druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu a pátým nejnižším počtem počítačů (s připojením k internetu) na knihovnu.

Graf 2.37 Registrovaní čtenáři ve veřejných knihovnách a jejich pobočkách podle věkových kategorií a krajů

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo v roce 2025 průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu mezi 14 kraji Česka.

Ve veřejných knihovnách v kraji bylo v roce 2025 registrováno 57 810 čtenářů, z toho 17 654 osob spadalo mezi čtenáře do 15 let. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (212 osob). Ve srovnání s minimem za posledních 25 let z roku 2021, kterého bylo dosaženo i díky omezením v souvislosti s pandemií covidu-19, se počet registrovaných čtenářů na knihovnu mírně zvýšil, v kraji evidujeme nárůst o 11 osob, celostátně pak o 30 osob.

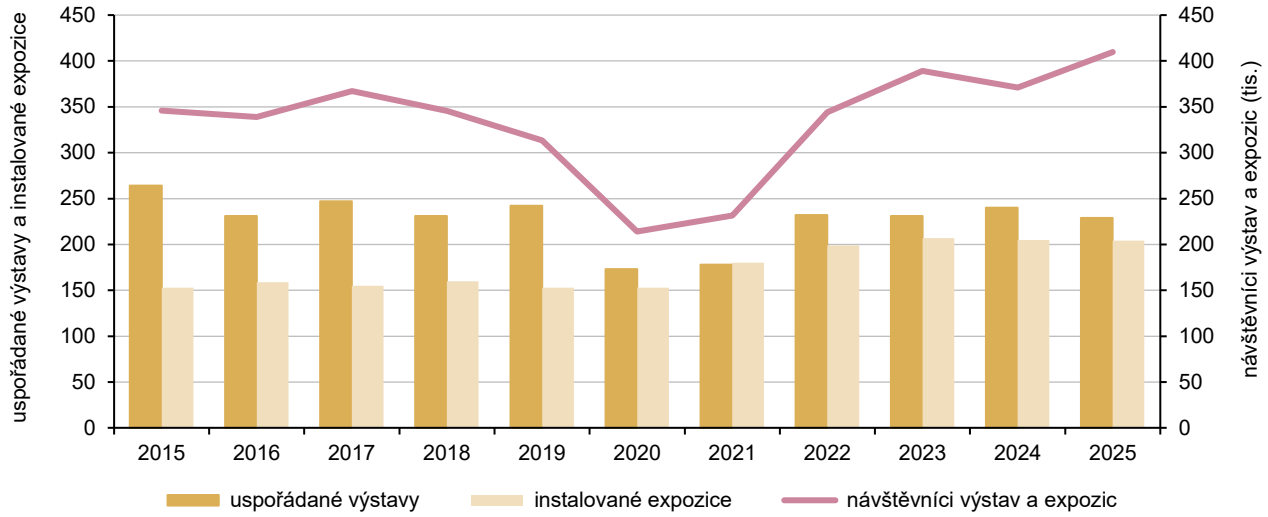
Průměrný počet výpůjček na jednoho čtenáře se mezi kraji v roce 2025 pohyboval od 19,1 po 29,4 knih ročně, přičemž Pardubickému kraji patřila v tomto žebříčku čtvrtá nejvyšší hodnota.

Čtenáři veřejných knihoven v Pardubickém kraji realizovali v roce 2025 celkem 1 499 044 výpůjček, přičemž na jednoho registrovaného čtenáře ve veřejných knihovnách v kraji připadalo průměrně 25,9 vypůjčených knih ročně, respektive 2,2 vypůjčené knihy měsíčně (počítáno bez prolongací; včetně novin, časopisů, elektronických dokumentů apod.). Mezi kraji se jednalo o čtvrtou nejvyšší hodnotu, průměrný počet výpůjček na jednoho čtenáře se v tomto žebříčku pohyboval od 19,1 vypůjčených knih ročně v Praze po 29,4 knih ročně v Kraji Vysočina (při celostátním průměru 23,7).

Galerie, muzea a památníky v provozu v kraji (vč. poboček) nabídly v průběhu roku 2025 celkem 229 výstav a 204 expozic. Tyto výstavy a expozice navštívilo 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji.

V Pardubickém kraji bylo ke konci roku 2025 v provozu 28 muzeí a památníků, 3 galerie a 14 poboček muzeí a galerií. Tyto instituce měly k dispozici výstavní plochu o celkové rozloze 29 329 m^2 (čtvrtá nejmenší výstavní plocha v mezikrajském srovnání) a bylo zde uspořádáno 229 výstav a instalováno 204 expozic. Návštěvnost těchto výstav a expozic činila 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji. Zatímco výstavní plocha pro stálé expozice se v kraji od roku 2015 rozšířila o 18,8 % (celostátně o 16,7 %), počet instalovaných expozic se v kraji od roku 2015 zvýšil o 33,3 % (při celostátním nárůstu o 17,3 %).

Graf 2.38 Uspořádané výstavy a instalované expozice v muzeích, galeriích a památnících v provozu a počet návštěvníků těchto výstav a expozic v Pardubickém kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

V průběhu roku 2025 navštívilo památkové objekty v kraji zpřístupněné za vstupné 406 tisíc platících návštěvníků, z toho 73 tisíc osob připadalo na Státní zámek Litomyšl, který se stal nejnavštěvovanější památkou v kraji.

Na území kraje se v roce 2025 nacházelo 13 památkových objektů zpřístupněných za vstupné: Zámek Choltice, Zámek Nové Hrady u Litomyšle, Nový zámek u Lanškrouna, Státní zámek Slatiňany, Státní zámek Litomyšl, Zámek Moravská Třebová, Hrad Košumberk, Státní hrad Kunětická hora, Státní hrad Litice, Hrad Svojanov, Zřícenina hradu Lichnice, Klášter Hora Matky Boží a Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Tyto památkové objekty nabídly v průběhu roku 2025 celkem 44 prohlídkových tras a 402 kulturních akcí a navštívilo je 406 tisíc platících návštěvníků, což znamenalo pátý nejvyšší počet od vzniku kraje a zároveň hodnotu o 5,0 % nižší než v předchozím roce. Zatímco v letech 2022, 2023 a 2024 byl nejnavštěvovanější památkou v kraji zpřístupněnou za vstupné zámek v Kladrubech nad Labem, jenž je součástí Národního hřebčína, v roce 2025 měl nejvíce platících návštěvníků Státní zámek Litomyšl. Ten v průběhu roku 2025 navštívilo 73 tisíc platících osob, tj. o 21,9 % více než v roce 2024, kdy byl tento renesanční komplex druhou nejnavštěvovanější památkou v kraji zpřístupněnou za vstupné.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

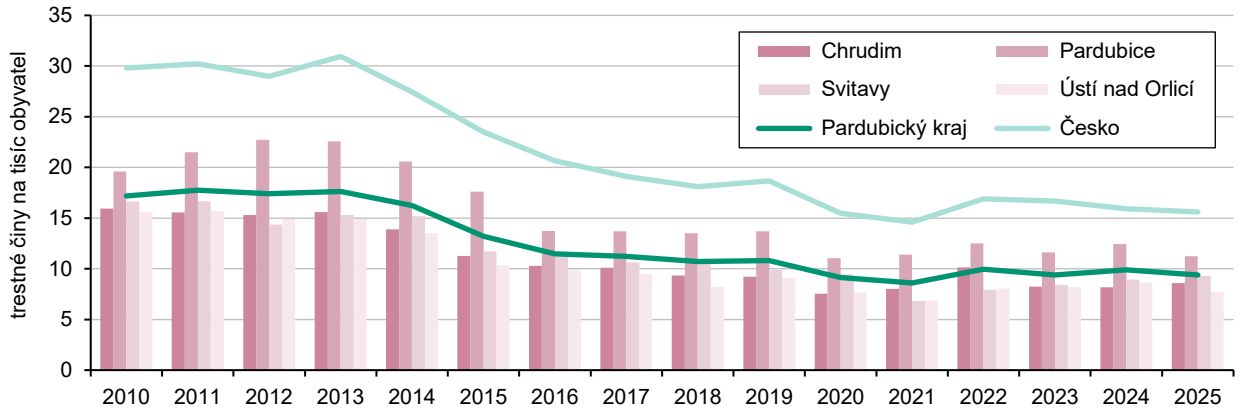
V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji registrováno 4 976 trestných činů, což znamenalo třetí nejnižší roční hodnotu za dobu existence kraje.

Podle údajů Policejního prezidia České republiky se kriminalita na území Česka snižuje. Nejinak tomu je v Pardubickém kraji, ve kterém bylo v průběhu roku 2025 registrováno 4 976 trestných činů, tj. o 5,0 % méně než v předchozím roce (při meziročním poklesu na území Česka o 1,9 %), respektive o 27,0 % méně než v roce 2015 (při celostátním poklesu o 31,3 %). V roce 2025 přitom registrujeme třetí nejnižší počet trestných činů od vzniku kraje v roce 2000, nižší hodnotu kraj vykázal pouze v letech 2020 a 2021.

V mezikrajské komparaci se kraj prezentuje nízkou kriminalitou. Od roku 2022 má každoročně nejnižší počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel.

Celostátně bylo v roce 2025 registrováno 170 051 trestných činů, z toho 2,9 % připadalo na Pardubický kraj (4 976 skutků znamenalo druhou nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci). Přibližně pětina z celkového počtu registrovaných trestných činů připadala na Prahu (20,5 %, tj. 34 853 skutků). Zatímco nejvíce trestných činů bylo registrováno právě v Praze, nejméně jich bylo registrováno v Karlovarském kraji (2,9 %, tj. 4 955 skutků). Také při přepočtu trestné činnosti na tisíc obyvatel středního stavu patřila nejvyšší hodnota Praze (24,9). Zatímco Karlovarský kraj měl v tomto žebříčku pátou nejvyšší hodnotu (17,0), nejnižší hodnota náležela stejně jako v předchozích třech letech Pardubickému kraji (9,4). Mezi okresy kraje se přitom počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel pohyboval od 7,7 na Orlickoústecku po 11,2 na Pardubicku.

Graf 2.39 Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel středního stavu v ČR, Pardubickém kraji a jeho okresech

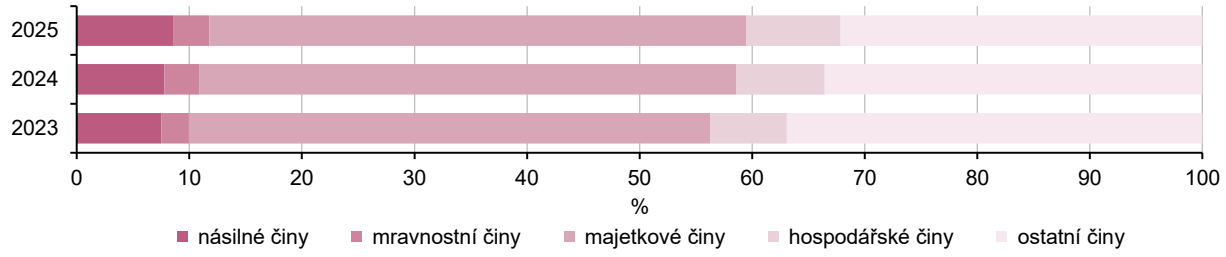

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Majetková kriminalita tvořila 47,7 % z celkového počtu registrovaných trestných činů v Pardubickém kraji.

Z hlediska klasifikace byly v roce 2025 mezi registrovanými trestnými činy v kraji nejčastěji zastoupeny majetkové činy (47,7 %). Násilná kriminalita měla mezi registrovanými trestnými činy v kraji 8,6% zastoupení, hospodářská kriminalita 8,4% zastoupení a mravnostní kriminalita 3,2% zastoupení. Mezi majetkovou kriminalitu patřilo v kraji celkem 2 375 trestných činů, z toho 32,0 % spadalo mezi krádeže prosté, 15,8 % mezi krádeže vloupáním a zbývajících 52,2 % tvořily ostatní majetkové činy.

Graf 2.40 Registrované trestné činy v Pardubickém kraji podle klasifikace

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Více než polovinu z objasněných trestných činů v kraji spáchaly opakovaně trestané osoby.

V roce 2025 evidujeme v Pardubickém kraji 2 737 objasněných trestných činů, z toho 51,6 % skutků připadalo na opakovaně trestané osoby a 12,4 % skutků na cizince. Dodatečně objasněno bylo v kraji 523 trestných činů registrovaných v předchozích letech.

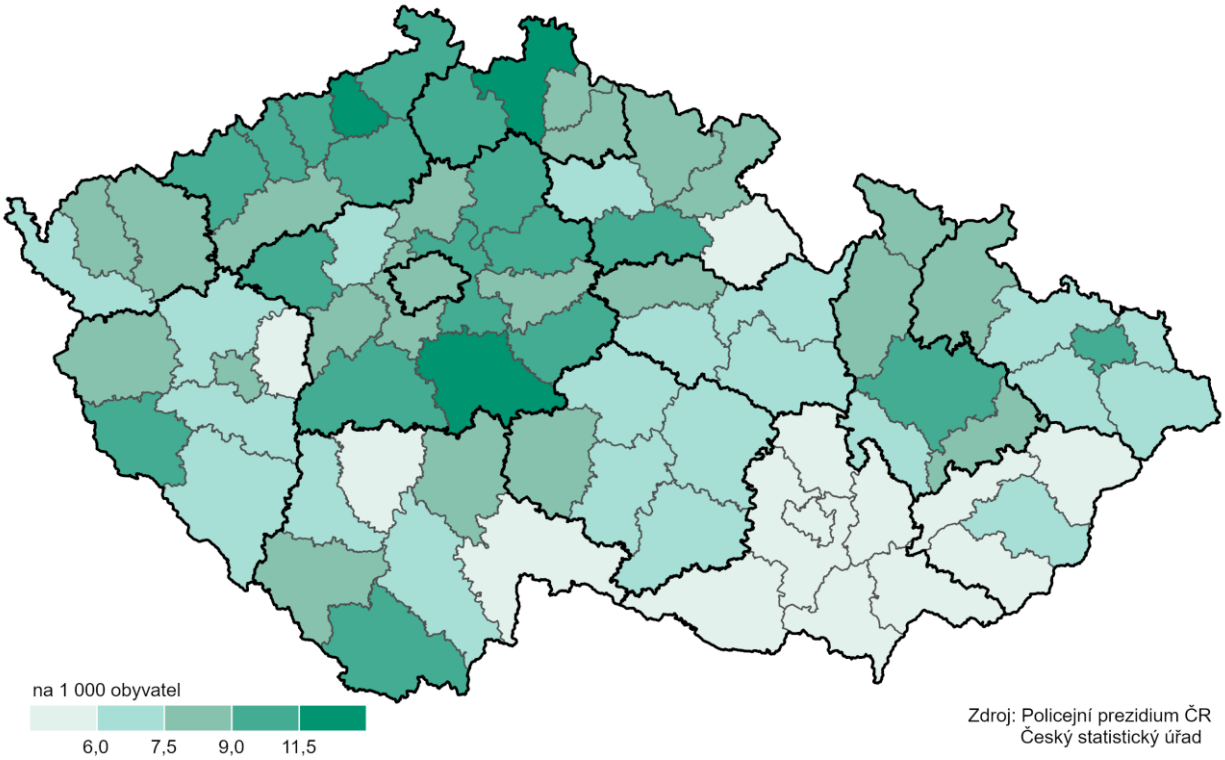
Policie ČR šetřila v kraji čtvrtý nejnižší počet dopravních nehod.

Policie České republiky šetřila na území kraje v roce 2025 celkem 3 734 dopravních nehod, což představovalo 4,4 % z celkového počtu dopravních nehod v Česku. V rámci mezikrajského srovnání se Pardubický kraj počtem dopravních nehod umístil na čtvrté nejnižší pozici. Nejvíce dopravních nehod v roce 2025 bylo šetřeno ve Středočeském kraji (13,9 tis., 16,2 % úhrnu ČR), nejméně v kraji Karlovarském (2,4 tis., 2,8 %).

V posledních letech počet dopravních nehod klesá.

Od roku 2015 se počet dopravních nehod v Pardubickém kraji každoročně zvyšoval. V roce 2020 došlo vlivem vyhlášení nouzového stavu na krajské i republikové úrovni meziročně k poklesu počtu dopravních nehod. V následujících dvou letech se v kraji počet nehod zvýšil, od roku 2023 počet hlášených dopravních nehod klesá. Na celostátní úrovni evidujeme klesající trend již od roku 2022. Na počet evidovaných dopravních nehod mají vliv i změny metodiky v jejich hlášení Policii ČR.

Dopravní nehody v okresech v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR
Český statistický úřad

Nejvyšší nehodovost v kraji byla zjištěna v okrese Pardubice.

Jak naznačuje výše umístěný kartogram, nejnižší nehodovost (počet dopravních nehod v přepočtu na 1 000 obyvatel) v meziokresním srovnání v roce 2025 vykázaly okresy Jihomoravského kraje (všechny okresy jsou v nejnižší kategorii pod 6,0 dopravních nehod na 1 000 obyvatel). V rámci Pardubického kraje se tři okresy zařadily do druhé nejnižší kategorie 6,0 až 7,5 dopravních nehod na 1 000 obyvatel, pouze okres Pardubice se umístil ve vyšší kategorii (7,6). Nejvyšší nehodovost byla registrována v okresech Ústeckého kraje (všechny okresy kraje vykázaly nehodovost nad 9,9, kromě okresu Louny).

Průměrná výše škody na 1 dopravní nehodu byla 87,2 tis. Kč.

Objem hmotných škod jako důsledek dopravních nehod v Pardubickém kraji v roce 2025 se oproti předchozímu roku zvýšil (+9,5 %), stejně jako v dalších osmi krajích Česka. Celková hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách na území Pardubického kraje v roce 2025 dosáhla hodnoty 325,7 mil. korun, tvořila 3,9 % úhrnu za celou republiku a byla třetí nejnižší ve srovnání krajů. Hodnota hmotných škod v přepočtu na 1 dopravní nehodu se v rámci krajů Česka pohybovala od 130,1 tis. korun v Praze po 71,3 tis. korun v Libereckém kraji; Pardubický kraj se umístil na sedmé nejnižší pozici s 87,2 tis. korunami.

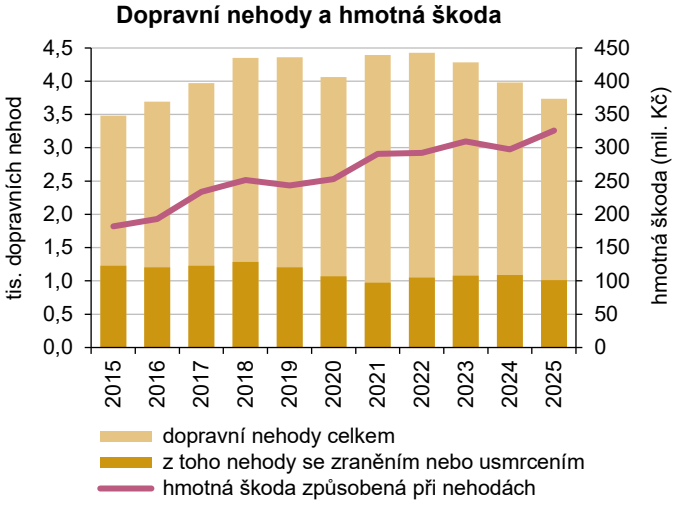
Počet zemřelých osob při dopravních nehodách vzrostl, snížil se počet zraněných.

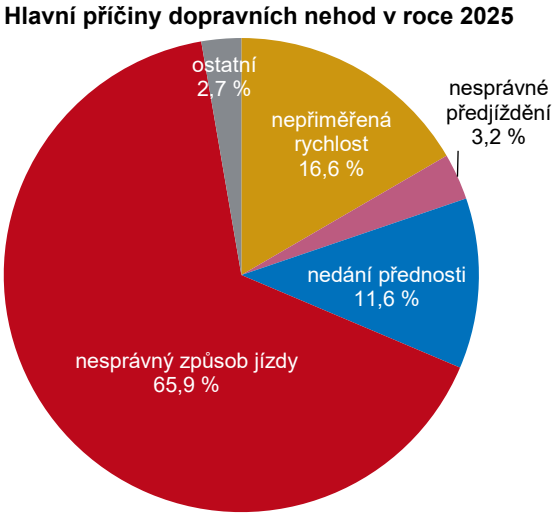
V důsledku dopravních nehod v roce 2025 zemřelo (do 24 hodin po dopravní nehodě) 30 osob, tj. o 13 osob více než v předchozím roce, což představovalo absolutně nejvyšší meziroční přírůstek v porovnání krajů, spolu s krajem Zlínským. V roce 2024 však zemřelo na silnicích Pardubického kraje nejméně osob v časové řadě od roku 1996. Těžce zraněno bylo 69 účastníků dopravních nehod v kraji, tedy o 5 osob méně než v roce 2024 (-6,8 %), s lehkým zraněním bylo ošetřeno 1 187 osob, což bylo o 51 osob méně než v předchozím roce (-4,1 %).

Viníky dopravních nehod byli ve většině případů řidiči motorových vozidel.

Podle zavinění dopravní nehody byli nejčastějším viníkem řidiči motorového vozidla, kteří zapříčinili 92,9 % nehod. Ve 4,4 % případů nehodu způsobili řidiči nemotorového vozidla, 0,7 % nehod zavinili chodci a v 0,3 % nehod byla na vině závada komunikace. Pod vlivem alkoholu bylo v Pardubickém kraji v roce 2025 způsobeno 179 nehod (4,8 % z celkového počtu), tj. ve srovnání s předchozím rokem o 17 nehod méně.

Graf 2.41 Dopravní nehody v Pardubickém kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy.

Nejčastější příčinou dopravních nehod v kraji v roce 2025 byl nesprávný způsob jízdy, který představoval dvě třetiny všech případů. Nepřiměřená rychlost tvořila 16,6 % a nedání přednosti 11,6 % všech dopravních nehod.

Počet požárů se meziročně zvýšil a byl druhý nejvyšší od roku 2010.

Počet požárů se v důsledku srážkově podprůměrného roku 2025 v Pardubickém kraji meziročně zvýšil o 9,2 % na 828 požárů (s účastí i bez účasti jednotek požární ochrany). V porovnání počtu požárů od roku 2010 byl nejvyšší počet požárů zaznamenán v roce 2018 (928 požárů) a druhý nejvyšší počet byl evidován právě v roce 2025; nejméně požárů bylo likvidováno v roce 2010 (609). Na celkovém počtu požárů v roce 2025 v Česku (19 031) se Pardubický kraj podílel 4,4 % a tento podíl byl v mezikrajském srovnání třetí nejnižší. Nejvyšší počet požárů v mezikrajském srovnání evidovali hasiči ve Středočeském kraji (2 670; 14,0 % celostátního úhrnu), nejnižší byl zaznamenán v Karlovarském kraji (749; 3,9 %).

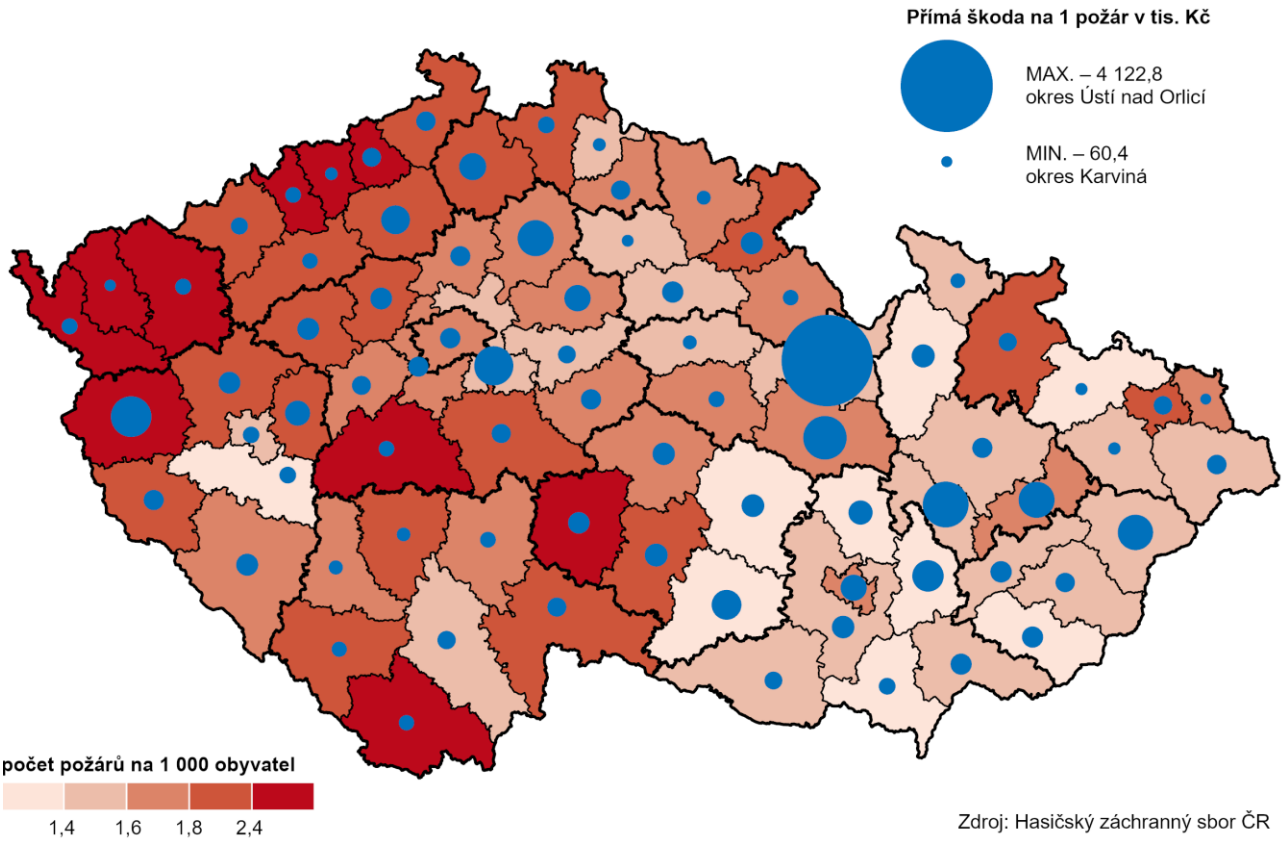
Přímá škoda způsobená požáry byla nejvyšší v mezikrajském srovnání a tvořila pětinu celostátního úhrnu.

Přímá škoda způsobená požáry v roce 2025 v Pardubickém kraji dosáhla rekordní výše 1 056,4 mil. Kč, byla nejvyšší v mezikrajském srovnání a na úhrnu škod na celostátní úrovni se krajská hodnota podílela celou pětinou. Nejvyšší přímá škoda způsobená požáry v kraji v rozmezí let 2010 až 2025 byla zaznamenána právě v roce 2025, minimální škoda byla registrována v roce 2020 a činila 63,1 mil. Kč.

Nejvyšší přímá škoda na požár byla zjištěna v okrese Ústí nad Orlicí.

Přímá škoda na požár byla v roce 2025 mezi okresy Česka nejvyšší v okrese Ústí na Orlicí (4 122,8 tis. Kč) a třetí nejvyšší v okrese Svitavy (936,3 tis. Kč); na druhé pozici se zařadil ještě okres Prostějov (1 039,5 tis. Kč). Na opačné straně žebříčku okresů s nejnižší škodou na 1 požár (méně než 100 tis. Kč) byli tři zástupci z Moravskoslezského kraje, dva z kraje Královéhradeckého a po jednom zástupci z kraje Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Jihočeského a Pardubického – okres Pardubice (97,9 tis. Kč).

Požáry a přímá škoda na požár v okresech v roce 2025

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

Počet požárů meziročně vzrostl ve všech okresech kraje.

Mezi okresy Pardubického kraje byl v roce 2025 největší počet požárů registrován v okrese Pardubice (273 požárů) a nejnižší v okrese Svitavy (173 požárů). Meziročně vzrostl počet požárů ve všech regionech kraje, nejvyšší nárůst byl evidován v okrese Pardubice (+22,4 %). Nejvyšší přímá škoda způsobená požáry v roce 2025 byla evidována v okrese Ústí nad Orlicí (845,2 mil. Kč), kde mezi události s nejvyšší škodou patřil listopadový požár průmyslové haly ve Vysokém Mýtě, který zcela zničil závod na výrobu pěnového polystyrenu. Nejnižší škoda v důsledku požárů byla evidována v okrese Chrudim (22,5 mil. Kč).

Při požárech v kraji v roce 2025 zemřelo 5 osob.

Škody na zdraví a životě v důsledku požárů v roce 2025 představovaly celkem 1 572 zraněných osob a 113 osob zemřelých na úrovni republiky. Nejvíce zraněných osob bylo v rámci regionů evidováno ve Středočeském kraji (240 osob, tj. 15,3 % republikového úhrnu); nejméně v Kraji Vysočina (63 osob, tj. 4,0 %). V Pardubickém kraji bylo zraněno 71 osob (meziročně o 2 osoby více), což přestavovalo 4,5 % republikového úhrnu. Při požárech v roce 2025 zemřelo v Pardubickém kraji 5 osob (o dvě osoby více než v předchozím roce). Nejvíce úmrtí v mezikrajském srovnání bylo zjištěno v hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji (shodně 14 osob); nejméně v Karlovarském kraji (3 osoby).